

Jaarverslag

2021

LIOF

Inhoud

Inhoud	1	Financieel kapitaal: versterking innovatievermogen.....	9	Raad van Commissarissen	25
Bericht RvC	2	Financieel kapitaal: versterken financieringsmogelijkheden	10	Investeringscommissie LIOF Participatiefonds	25
Een jaar van herstel	2	Menselijk kapitaal: gedreven medewerkers	10	Algemene Vergadering van Aandeelhouders	25
Voorwoord	3	Natuurlijk kapitaal: LIOF heeft voorbeeldfunctie	12	Audit.....	25
Lessen uit de crisis	3	Onze activiteiten en output	14	Profielschets RvC en IC	27
Gevolgen voor LIOF.....	3	Innoveren en internationaliseren	14	RvC.....	27
Positief saldo.....	3	Rode draad is samenwerking	14	IC.....	27
Economisch herstel.....	3	Activiteiten per kerntaak.....	14	Rapportage op materialiteit	29
Nieuwe focus.....	3	Output Innoveren en Internationaliseren	16	Waardecreatiemodel	29
Een blik vooruit	4	Investeren	17	Materialiteitsmatrix	29
In balans.....	4	Resultaten LIOF Participatiefonds.....	17	Risicomanagement	32
<i>Tys van Elk, algemeen directeur Maastricht,</i> <i>17 mei 2022</i>	4	Waardeontwikkeling van de portefeuille	17	Strategische risico's	32
Kerncijfers	6	Highlights per kernteam.....	18	Operationele risico's.....	32
Onze input: de focus van LIOF op de vier transities	7	Output Investeren	19	Financiële risico's.....	33
Nieuwe focus.....	7	Onze strategie	21	Informatie risico's.....	34
Slimmer, duurzamer en gezonder Limburg...	7	Van bewustwording naar bewegen	21	Jaarrekening	36
Impact reporting	7	Matrixorganisatie	21	Bijlage 1: Overzicht portfolio	78
Waardecreatiemodel LIOF	8	Roadmaps	22	Bijlage 2: Resultatenrekening N.V. LIOF	83
Input: de vijf kapitalen	9	Verbindingen.....	22	Bijlage 3: Business Development overzicht	86
Intellectueel en sociaal kapitaal: verbinden..	9	<i>shift</i> Limburg.....	22	Bijlage 4: Overzicht materiële onderwerpen LIOF naar SDG's en GRI89	
		ROM's	22	Bijlage 5: Classificatie kapitaal- belangen in beleggingsfondsen	92
		Verantwoording en governance	24		
		Eerlijk en open zaken doen	24		
		Ondernemingsbestuur	25		

Bericht RvC

Een jaar van herstel

Het jaar 2021 eindigde weliswaar met, wederom, een zware lockdown, maar liet economisch gezien wel al een licht herstel zien met minder faillissementen en een lagere werkloosheid dan verwacht. Dit gaf ruimte voor LIOF om naast de voorzetting van de ondersteuning vanuit de Corona OverbruggingsLening (COL) ook verder vooruit te kijken vanuit het Meerjarenplan. Door de transitieteams is in samenwerking met de kernteams hard gewerkt aan de *roadmaps* voor de vier transities met als doel deze verder in te vullen, vooral met concrete ondersteuningsmaatregelen voor ondernemend Limburg. De Raad van Commissarissen (RvC) was actief betrokken bij dit proces.

Matrixorganisatie

LIOF heeft het afgelopen jaar de organisatie ingericht als een matrixorganisatie met kern- en transitieteams. De nieuwe organisatie stelt de vier transities (energie, circulariteit, gezondheid en digitalisering) centraal. Ondanks Corona hebben alle medewerkers de organisatieverandering voortvarend opgepakt. De medewerkers zijn zelfs spontaan tot een set aan gedeelde doelstellingen gekomen om deze transities in hun dagelijkse werk echt gestalte te geven, het zogenaamde *Verdrag van de Matrix*. De grotere aandacht voor transities draagt bij aan Missie Limburg, de basis van het

Meerjarenplan, gericht op een slimmer, duurzamer en gezonder Limburg. De Raad van Commissarissen spreekt haar waardering uit voor de inzet van de LIOF-medewerkers in door Corona beperkende omstandigheden.

Versterking financieel vermogen

In 2021 is meer dan € 45 miljoen aan additionele middelen aangetrokken of toegezegd voor het Limburgse MKB vanuit de Provincie Limburg, het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Deze middelen zijn ingezet ten behoeve van de herkapitalisatie LIOF en de oprichting van het in 2022 gestarte Limburg Startup Capital Fund. De RvC onderstreept de noodzaak van voldoende financiële middelen, omdat LIOF alleen daarmee invulling kan geven aan haar ambities om als regionale ontwikkelingsmaatschappij en uitvoeringsorganisatie van de Provincie Limburg meer slagkracht voor de Limburgse ondernemer te realiseren. Dit vanuit een bewustwording van en beweging richting de maatschappelijke opgaven.

Groei van Limburg

De jaarrekening en het jaarverslag van het boekjaar 2021 zijn door de directie opgesteld en door de RvC in haar vergadering van 17 mei 2022 goedgekeurd. Het boekjaar 2021 leverde voor LIOF een positief financieel resultaat op met een winst van € 2 miljoen. De RvC beschouwt dit resultaat als een bekrachtiging van de niet aflatende inzet van LIOF om ook in het tweede coronajaar het juiste evenwicht te vinden in de verdergaande financiële ondersteuning van het bedrijfsleven met een duidelijke focus op maatschappelijk rendement. Op deze wijze

leggen we een goede basis voor de verdere groei van Limburg.

Raad van Commissarissen

De RvC kwam in het verslagjaar zes maal bij elkaar, waarvan eenmaal met de ondernemingsraad en eenmaal met de Investeringscommissie. Periodiek terugkerende agendapunten waren de governance binnen LIOF, de kwartaalrapportages en het meerjarenplan, de terugkoppeling vanuit de Auditcommissie en specifiek in 2021 de implementatie van de matrixorganisatie. Conform de code Corporate Governance evalueert de RvC haar eigen functioneren en dat van de directie.

Tot slot dankt de Raad alle medewerkers van LIOF voor hun inzet voor en ondersteuning van ondernemend Limburg.

Rob van Leen, voorzitter Raad van Commissarissen

Voorwoord

Lessen uit de crisis

Net als in 2020 wierp de Covid19-pandemie ook in 2021 een zware slagschaduw over de mondiale economie. Covid19 bepaalde veel langer dan gehoopt de agenda's, verschillende lockdowns trokken een zware wissel op de meeste sectoren maar met name op de horeca, retail, cultuur en de toeristische sector. Vanzelfsprekend bleven Nederland en Limburg niet buiten schot, maar het tweede crisisjaar hakte er minder zwaar in dan eerder verwacht. Al in de loop van het verslagjaar tekende zich een krachtig economisch herstel af. De financiële ondersteuning van de overheid voor het bedrijfsleven miste zijn uitwerking niet, het aantal faillissementen bleef net als de werkloosheid op een bijzonder laag niveau. Sterker; de krapte op de arbeidsmarkt keerde terug, met name in Limburg waar de techniek en de logistiek de grootste moeite hadden en hebben om vacatures in te vullen.

Gevolgen voor LIOF

LIOF continueerde de in 2020 genomen maatregelen om de gevolgen van de pandemie voor haar doelgroepen te verlichten. Waar nodig verleenden we uitstel van betaling voor rente en aflossing aan de bedrijven waarin we participeren en keerden we voorschotten eerder uit. Ook de CoronaOverbruggingsLening (COL) voor startups, scale-ups en MKB zonder ondersteuning van het Rijk bleek

efficiënt. Gebruikten we de regeling in 2020 nog voor 55 bedrijven, afgelopen jaar werden dat er in totaal 62. Juist voor LIOF was de COL een uitermate belangrijk instrument om ondernemers met innovatieve ideeën in de lucht te houden, zowel binnen de bestaande portfolio en daarbuiten.

Positief saldo

Vanzelfsprekend konden we ook in 2021 door Covid19 niet acteren zoals we wilden. Versterking van de internationale activiteiten bleef ingewikkeld door het grotendeels ontbreken van fysieke evenementen en handelsmissies. De financiering en ondersteuning van het innovatieve MKB kwam langzaam weer op gang, maar raakte nog niet aan onze ambities. Het financiële resultaat over het kalenderjaar was ondanks Covid19 positief. Waar LIOF in 2020 nog met een verlies van ruim € 6 miljoen euro afsloot, bleef dit jaar onder de streep een positief saldo over van € 2,0 miljoen. Deze resultaatverbetering wordt veroorzaakt door hogere waarderingen van participaties en de succesvolle verkoop van deelnemingen in portfolio-bedrijven.

Bij dit resultaat willen we de lezer van het jaarverslag graag op het volgende wijzen. Vanwege een verschil van inzicht met onze accountant over de interpretatie van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving heeft onze accountant een verklaring met beperking verstrekt. Het verschil van inzicht betreft de classificatie van de kapitaalbelangen in beleggingsfondsen. Volgens de accountant moeten deze als *deelneming* worden verwerkt, LIOF neemt de positie in dat deze als *participatie* (onder de overige effecten) moeten worden verwerkt. In bijlage 5

lichten we zowel ons standpunt toe als ook het belang van de voorgestelde aanpassing.

Als LIOF de positie van de accountant zou verwerken dan blijft het financiële resultaat positief en blijft de vermogenspositie bijzonder sterk.

Economisch herstel

Door het positieve resultaat bleef onze vermogenspositie in 2021 onverminderd sterk. De ondersteuning van het Limburgse MKB is daarmee gezekerd en ook is er voldoende ruimte beschikbaar om het herstel van de economie verder aan te jagen. Belangrijk, want de negatieve gevolgen van de pandemie zijn nog niet helemaal te overzien, zeker in sectoren als de horeca, retail, cultuur en toerisme. In dit verband is de ontwikkeling van het programma LimburgToerisme afgelopen jaar, een nieuw speerpunt van LIOF, een gelukkige keus.

Nieuwe focus

Als organisatie kijken we positief terug op 2021. Waar we eerst sectorgericht opereerden, zijn we gestart met transitie- en kernteams die ondernemers ondersteunen bij het omzetten van ideeën naar concrete innovaties op het gebied van de maatschappelijke transities in de gezondheid, energie, circulariteit en digitalisering. De sectorale programma's LimburgMakers, LimburgLogistiek en LimburgAgrofood hebben plaatsgemaakt voor een integraal ontwikkelprogramma voor het MKB, LimburgToekomstbestendig. De focus is in 2021 voor de hele organisatie gericht op deze vier transities.

Een blik vooruit

Met een ingrijpende Covid19-pandemie hopelijk achter ons, zijn we begin 2022 geconfronteerd met een levensgevaarlijke en bedreigende situatie in Oost-Europa. De gevolgen van de Russische inval zijn voor de Oekraïense bevolking vreselijk, de (economische) gevolgen op wereldschaal ongewis. Zowel de pandemie als de oorlog verscherpen de schaarste aan grond- en brandstoffen en accentueren het belang van kortere ketens. Nu al heeft het bedrijfsleven grote moeite om onderdelen en componenten te krijgen om te produceren. De torenhoge energiekosten drukken verder de productie en resultaten. De oplossing is de transitie naar een circulaire economie op basis van duurzaam opgewekte energie.

Kunnen we daar als Limburg, als LIOF, een rol in spelen? Jazeker. De Brightlands-campussen manifesteren zich duidelijk als broedplaatsen voor duurzame innovaties. De ambities van bijvoorbeeld Chemelot om het meest duurzame chemische cluster in Europa te worden, verdient en krijgt van ons alle ondersteuning. LIOF wil nog nadrukkelijker de rol pakken van verbinder bij het bouwen van ecosystemen om de transities aan te jagen. We hebben financiële instrumenten, de mensen om de netwerken te bouwen en ondernemers te helpen. Samenwerking is in dit verband de rode draad met onder meer kennisinstellingen, ondernemingen, overheden en al bestaande ecosystemen als de Brightlands-campussen. Hierbij kijken we over de provincie- en landsgrenzen heen. We zoeken de samenwerking met andere ontwikkelingsmaatschappijen en regio's, met de kennisinstituten bij onze Belgische en Duitse bureaus.

In balans

LIOF staat er zowel organisatorisch als financieel goed voor in 2022. Door de sterke solvabiliteit en liquiditeit hebben we een toereikende buffer om onvoorziene tegenslagen op te vangen.

Met de herkapitalisatie is er geen behoefte aan aanvullende financiering aan te trekken en met een reeds gerealiseerde exit verwachten we een zeer goed positief financieel resultaat in 2022.

Een van de voornaamste aandachtspunten is meer financiering verstrekken, via het eigen LIOF Participatiefonds maar ook via het *Limburg Startup Capital Fund* (LSCF). Daarom zal het aantal werknemers bij LIOF in 2022 naar verwachting nog licht toenemen.

We zijn in korte tijd geconfronteerd met ongekende crisissen die grenzen en tegenstellingen lijken te versterken.

Ondanks dat zowel de crisis in Oekraïne als de schaarste in grondstoffen en energie nog geen grote impact op het vermogen of resultaat van LIOF hebben tot nu toe, moeten we ons economisch denken tegen het licht houden en ons richten op duurzame economische groei.

De energie is schaars, de grondstoffen zijn schaars, de stikstofruimte beperkt waardoor bouwprojecten vertragen.

Dat schreeuwt om verantwoord gebruik, naar een afgewogen balans.

Een crisis is nooit ver weg, dat leert ons deze tijd. Het is aan ons om daarop te reageren en te anticiperen. Als LIOF staan we sterk in onze schoenen met een goede financiële Positie, een sterk en gedreven team en samen met onze partners.

Wij zijn klaar voor 2022!

*Tys van Elk, algemeen directeur
Maastricht, 17 mei 2022*

Waardecreatiemodel

Input

Intellectueel Kapitaal

- Kennis van de markt en de regio
- Internationaal netwerk van kennisinstellingen
- Kennis van beschikbare financieringsinstrumenten

Sociaal Kapitaal

Samenwerkingsverbanden:

- Ondernemers en overheden - provinciaal, euregionaal en (inter)nationaal
- Andere ROM's
- Kennisinstellingen
- Financiële instellingen en andere investeringspartijen

Financieel Kapitaal

Provinciale, nationale en Europese fondsen en middelen

Menselijk Kapitaal

- Medewerkers / talent

Natuurlijk Kapitaal

- Energieverbruik kantoren & wagenpark
- Watervverbruik kantoren/panden

Activiteiten

Purpose, missie, visie

Middels het aanbieden en delen van kennis, netwerk en financiering streeft LIOF, in samenwerking met haar partners en ondernemend Limburg, naar het realiseren van een slimmer, duurzamer en gezonder Limburg.

Strategie

Limburgse MKB'ers met een innovatief idee, financieringsvraag of businessplan kan beroep doen op de kennis, het netwerk en de financieringsopties die LIOF biedt. Dit geldt ook voor ondernemers die zich in Limburg willen vestigen.

Onder de noemer 'Missie Limburg' committeert LIOF zich aan vier transitiethema's: energietransitie, circulariteit, digitalisering en gezondheid. Op deze manier zet LIOF haar kennis, netwerk en financieringsactiviteiten in om de Limburgse economie duurzamer en toekomstbestendig in te richten.

Bedrijfsactiviteiten

Transities: energie, circulariteit, gezondheid, digitalisering
Investeren op duurzame ontwikkeling in onze bedrijfsvoering middels de vier transitiethema's

Financiering

Financieringsinstrumenten omvatten het eigen Participatiefonds en fondsen in beheer (LSCF, LBDF, MKBLF, Nedermaas, LOF)

Business Development

Foreign investment en trade development, innovatie ondersteuning (o.a. Limburg Toekomstbestendig) en Business development projecten.

Diverse **samenwerkingsverbanden** op het vlak van financiering en/of bedrijfsontwikkeling.

Output

Foreign Investment Development

- Aantal en omvang vestigings- en uitbreidingsprojecten
- Werkgelegenheidseffect (fte)

Realisatie '21

- 13 #
- 239,3 mln €
- 977 fte

International Trade Development

- Deelnemers uitgaande missies
- Matchmakings

- 21#
- 101 #

Innovatieondersteuning

- Aantal en omvang innovatieprojecten

- 170 #
- 19,0 mln €

Business Development

- Aantal en omvang BD projecten

- 11 #
- 12,8 mln €

Sociaal

- Klanttevredenheid

Financieren

- Verstekte financieringen in aantal en waarde
- Waarde-ontwikkeling portfolio
- Gerealiseerd rendement

- 29 #
- 19,4 mln € (inclusief fonds-in-fonds investeringen en beheerde fondsen)

Menselijk

- Opleiding personeel
- Personeelstevredenheid

Outcome en SDG

LIOF richt zich met haar activiteiten op een beoogde positieve (indirecte) bijdrage op de volgende transitieën en de onderstaande SDG's:

- **Energie**
- **Circulariteit**
- **Gezondheid**
- **Digitalisering**

- Impact op gezondheid (SDG3)

- Impact op milieu door duurzame energie (SDG 7)

- Impact op groei en werkgelegenheid (SDG 8)

- Impact op innovatie (SDG 9)

- Impact op circulaire economie (SDG 12)

Kerncijfers

Financieel resultaat en eigen vermogen

2,0

Netto resultaat
(in mln. €)

106,2

Eigen vermogen
(in mln. €)

124,4

Balanstotaal
(in mln. €)

85,4

Solvabiliteit
(EV/balanstotaal in %)

Overzicht resultaten

29 investeringen

Investeringsvolume € 19,4 mln.
(inclusief fonds-in-fonds
investeringen en beheerde fondsen)

170 innovatieprojecten

Projectvolume € 19,0 mln.

**11 new business
development cases**

Projectvolume € 12,8 mln.

13 vestigingen

Gepland investeringsvolume € 239,3 mln.
Gepland aantal arbeidsplaatsen 977

Onze input: de focus van LIOF op de vier transitities

We staan voor grote maatschappelijke opgaves, voor de noodzakelijke transitie naar een gezondere, circulaire en energiezuinige samenleving met behulp van digitalisering. In 2019 heeft LIOF samen met onderzoeksinstituut UMIO van Universiteit Maastricht, stakeholders, ecosysteempartners en uiteraard bedrijven onderzocht wat de maatschappelijke opgaves voor ondernemers in Limburg concreet betekenen, waar expliciete kansen voor Limburg liggen en welke rol LIOF daarin moet spelen.

Nieuwe focus

Op basis van de conclusies uit het onderzoek heeft LIOF besloten om zich vanaf 2020 zoveel mogelijk te richten op de (deel)transities Energie (efficiënt energiegebruik, duurzame energie, verandering van het energiesysteem en -infrastructuur), Circulariteit (efficiënt grondstoffengebruik, duurzame grondstoffen, biobased materialen) en Gezondheid (medical devices, biotechnology, food & nutrition, e-health). Digitalisering is een sleuteltechnologie om bovenstaande transitities te implementeren en cruciaal voor de concurrentiepositie van het Limburgse MKB.

De inzet van LIOF op de maatschappelijke opgaves is definitief gemaakt in het Meerjarenplan 2021-2025. De strategie sluit nauw aan bij maatschappelijke trends en overheidsbeleid. Deze focus van LIOF heeft geleid tot nieuwe programma's en een nieuwe organisatie.

Slimmer, duurzamer en gezonder Limburg

Conform het Missie gedreven Topsectoren- en Innovatiebeleid en de Kennis- en Innovatie-agenda 2018-2021 van het Ministerie van EZK en het Missiegedreven Economisch Beleidskader 2019-2023 (MEB) van de Provincie Limburg draagt LIOF op deze manier bij aan de inspanningen die geleverd moeten worden in de strijd tegen klimaatverandering en het streven naar een gezonde, veilige en toekomstbestendige samenleving. LIOF zet zodoende in op het genereren van maatschappelijke impact die bijdraagt aan één of meerdere van onze transitiethema's naast het genereren van economische impact en de creatie van werkgelegenheid. Concreet stimuleert LIOF met sector overstijgende programma's de innovaties. De afdeling Business Development zet actief in op het stimuleren van de

ondernemer om bij te dragen aan de transitities. De afdeling Internationaal zet actief in op internationale handels- en investeringsbevordering en 'Euregionalisering'. De afdeling Participaties & Financiering werkt toe naar 'impact investment' door meer te sturen op maatschappelijke impact en de ondernemer mee te nemen in zijn traject richting maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Impact reporting

Deze nieuwe inzet van LIOF vraagt om een nieuwe wijze van rapportage om alle gegenereerde impact in één overzicht te vatten. Dit wil LIOF zo veel mogelijk doen samen met de andere ROM's. Hiervoor introduceren de ROM's gezamenlijk een Impact Paragraaf en het waardecreatiemodel op basis van het zogenaamde Normatief Kader¹. Alle ROM's kunnen op deze manier gemeenschappelijk en consistent de gecreëerde waarde aantonen. Daarnaast is besloten om de impact middels dit model door te vertalen naar de internationaal gevalideerde Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties.

¹ Normatief kader Impact Paragraaf - Richting consistente impactrapportage door de Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen – www.liof.nl

Met deze doorvertaling en rapportage laten we ook als LIOF zien dat we een duidelijke bijdrage leveren aan de overkoepelende, grensoverschrijdende vraagstukken van deze tijd. De doorvertaling is een proces in ontwikkeling waarvan de eerste stappen in 2022 worden gezet. Over 2021 hebben we onze projecten en participaties al zoveel mogelijk toebedeeld naar de voor LIOF relevante SDG's. Conform dit kader hebben we zes cases uitgewerkt. Die vindt u terug in dit jaarverslag.

Waardecreatiemodel LIOF

LIOF richt zich met haar activiteiten op een beoogde positieve (indirecte) bijdrage op de volgende SDG's: gezondheid, duurzame energie, groei en werkgelegenheid, innovatie en circulaire economie (SDG's 3, 7, 8, 9, 12). Het eerder opgenomen waardecreatiemodel is tevens leeswijzer van het voorliggend jaarverslag.

'Elke dag ben ik trots als we als team bouwen aan betere informatie voor elke patiënt'

Claudia Rijcken
CEO en founder van Pharmi

Input: de vijf kapitalen

Intellectueel en sociaal kapitaal: verbinden

De basis blijft onze kerndienstverlening: advies, netwerk en financiering. En ook Euregionaal en internationaal blijven wij hét aanspreekpunt in Limburg: zowel voor Limburgse ondernemers met samenwerkings- en exportambities buiten Limburg als ook voor (inter)nationale ondernemers met vestigings- of exportambities in Limburg. Maar dit alles wel met de maatschappelijke opgaves als platform van de dienstverlening. LIOF richt zich daarbij op zowel de 'uitvinder' als de 'gebruiker'. Dat betekent dat LIOF innovaties in de transities en de Limburgse bedrijven die hiermee bezig zijn ondersteunt met advies, netwerk en financiering. LIOF doet dit niet alleen en streeft een zo intensief mogelijke samenwerking na met ondernemers, kennisinstellingen en andere relevante spelers binnen en buiten ons netwerk om samen een zo groot mogelijke impact te genereren.

Financieel kapitaal: versterking innovatievermogen

In 2021 hebben we een begin gemaakt met de uitvoering van ons meerjarenprogramma 2021-2025. Daarin maken we voor **Business Development** de omslag naar sector overstijgende ondersteuningsprogramma's voor startups, scale-ups en innovatief Limburgs MKB, gericht op de transitie naar een meer digitale, gezonde, circulaire en energiezuinige samenleving. De sectorale programma's LimburgMakers, LimburgLogistiek en LimburgAgrofood zijn beëindigd en daarvoor hebben we het integrale ontwikkelprogramma *LimburgToekomstbestendig* (LTB) opgetuigd. Het programma heeft ten doel innovaties te

initieren en ondersteunen die én economische potentie én impact hebben op ten minste één van de transitieopgaven. LimburgToekomstbestendig is met € 8,7 miljoen gefinancierd door het Ministerie van EZK en de Provincie Limburg. De beschikbare financiering moet toereikend zijn om meer dan 500 Limburgse MKB'ers bij het programma te betrekken en met hen de komende jaren bijna 300 innovatieprojecten te initiëren en realiseren.

In co-creatie met de Provincie Limburg en andere stakeholders zijn we in 2021 gestart met een specifiek ontwikkelprogramma voor de sector toerisme & recreatie: *LimburgToerisme* (LT). Doelstelling is het concurrentievermogen van de sector te verhogen door innovatie van producten en diensten. Voor het programma is een financieringsbedrag beschikbaar van € 2,0 miljoen. Voldoende om minstens 140 MKB'ers uit de toeristische sector te ondersteunen, zo is onze verwachting.

De EU heeft in het voorjaar van 2021 het ReactEU-fonds opgezet, bedoeld om het Europese MKB te ondersteunen bij het innoveren en internationaliseren na de Covid19-pandemie. Als LIOF hebben we in aansluiting hierop het programma *Limburg Herstelt & Versnelt* ontwikkeld om een extra impuls te geven aan Limburgse MKB'ers die zich uit de pandemie willen innoveren en/of internationaliseren. Het gaat daarbij om MKB'ers (inclusief retailers), die met hun innovatieve product, dienst of proces bijdragen aan de verduurzaming en/of digitalisering van de Limburgse economie. Ons programma is gehonoreerd met een bijdrage van € 6,0 miljoen uit het ReactEU-fonds. Hiermee kunnen we naar verwachting de programma's LTB en LT tot eind 2014 in de lucht houden.

'Met Blockheating werken wij met elkaar aan een duurzamere samenleving'

Jeroen Burks
CEO Blockheating

Financieel kapitaal: versterken financieringsmogelijkheden

LIOF Participaties en Financiering (P&F) verstrekt risicodragend kapitaal aan startups, scale-ups en innovatief MKB met grote groeipotentie in Limburg. De focus ligt op ondernemingen die bijdragen aan de transitie op het gebied van energie, gezondheid, circulariteit en digitalisering. Wij doen dit in de vorm van eigen of vreemd vermogen en combinaties hiervan. De funding is afkomstig van onze aandeelhouders; het Ministerie van EZK en de Provincie Limburg.

Doelstelling van P&F is om meer als 'impact investor' te acteren en zo de transitie samen met de ondernemers te ontwikkelen en te versterken. Zowel direct in technologie en toepassing, maar ook in ecosysteem- en fund-in-fund investeringen.

In 2021 waren financieringen en participaties mogelijk via ons *LIOF Participatiefonds* en het Limburgs OverbruggingsFonds ten behoeve van de *CoronaOverbruggingsLening (COL)*. Het MKB-leningenfonds, het Limburg Business Development Fund (LBDF) en Nedermaas Hightech Ventures werden in het verslagjaar in de 'beheerstand' gezet en gingen geen nieuwe participaties of financieringen aan. Wel was er nog ruimte voor uitbreidingsinvesteringen.

Een belangrijk onderdeel van P&F is fondswerving: het aantrekken van middelen naar de regio en het toegankelijk maken van deze middelen voor de ondernemers. We identificeren marktbehoefte aan risicokapitaal en zetten fondsen op c.q. investeren in fondsen t.b.v. het ontsluiten

van kapitaal voor het Limburgse MKB. In totaal is er in 2021 € 47,4 miljoen additionele middelen aangetrokken voor het Limburgse MKB, vanuit de Provincie Limburg, het Ministerie van EZK en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Deze middelen zijn ingezet t.b.v. herkapitalisatie LIOF en oprichting Limburg Startup Capital Fund. In 2021 is gewerkt aan de opzet van het *Limburg Startup Capital Fund* (LSCF), een fonds dat startende ondernemers financieel gaat ondersteunen bij het omzetten van ideeën in concrete producten en diensten die aansluiten bij de verschillende transitiedoelen. Ook staat het fonds open voor scale-ups en het gevestigde MKB dat de slag wil maken naar duurzaamheid en circulariteit. Het LSCF is in april 2022 officieel gestart. Ondernemers met plannen kunnen zich melden voor een eerste oriëntatie.

Menselijk kapitaal: gedreven medewerkers

LIOF is een lerende organisatie die in een continu proces de scholing en ontwikkeling van al haar medewerkers bevordert. Hierdoor kunnen we onszelf voortdurend aanpassen aan onze veranderende omgeving. Juist in 2021 essentieel, in een tijd waarin focus is verlegd van sectoren naar maatschappelijke transitie én we in een, voor ons nieuwe, matrix-structuur zijn gaan samenwerken.

Covid19 had ook bij LIOF onmiskenbaar een negatieve invloed op de vitaliteit en sociale cohesie. Het vele thuiswerken bracht ongewenste effecten met zich mee zoals verlies van conditie door een gemis aan beweging en het vele zitten, sociale isolatie en het voortdurend 'aanstaan'.

Daar waar mogelijk hebben we creatief gebruik gemaakt van digitale events om de sociale binding en daarmee de persoonlijke interactie te bevorderen. We hebben wandelgroepjes actief gestimuleerd en gezonde alternatieven geboden in onder andere het kerstpakket. De afstand tussen medewerkers die vanuit hun functionele relatie niet hebben samengewerkt, hebben we echter niet kunnen overbruggen. In 2022 zullen we hier extra op inzetten om de van oudsher sociale binding binnen LIOF te versterken.

Volop ruimte

Ondanks de Covid19-pandemie hebben we in 2021 intern een belangrijke stap gezet. We zijn overgestapt op een (gedeeltelijke) matrixorganisatie met niet-hiërarchische teams, dienend als vliegwiel in de strategie van LIOF die zich richt op maatschappelijke transitie. Van medewerkers wordt meer eigen initiatief verwacht, meer zelfsturing, meer persoonlijk leiderschap, meer zelf richting en koers bepalen. Dat vergt veel van het aanpassingsvermogen, maar biedt ook volop ruimte voor verdere persoonlijke ontwikkeling.

Onze medewerkers hebben laten zien prima in staat te zijn deze organisatie- en strategiewijziging te adapteren en om te zetten in het leveren van een meerwaarde van LIOF voor het Limburgse MKB.

In het tweede kwartaal van 2021 hebben we de tool Dialog geïmplementeerd. Dit digitale instrument biedt medewerkers ondersteuning bij hun ontwikkeling en helpt hen te reflecteren op hun vorderingen. Op elk moment is er feedback op te vragen en kunnen doelen aangepast

worden. De leidinggevende is coachend in de ontwikkeling van de medewerker, LIOF is faciliterend.

Duurzame inzetbaarheid

Bij duurzaam inzetbare medewerkers gaat het niet alleen over aanpassingsvermogen, het gaat ook over het continu uitbreiden van kennis en kunde, het ontwikkelen van vaardigheden, over de vitaliteit van de medewerker en zijn of haar loopbaan. In 2021 hebben we diverse interventies gedaan om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen. We hebben medewerkers individueel en in teamverband ondersteund door het aanbieden van een assessment en coaching. Zo krijgen ze meer inzicht in hun (potentiële) talenten en hun valkuilen en handreikingen daar daadwerkelijk iets mee te doen. We hebben geïnvesteerd in legio opleidingen en trainingen over transitie maar ook over het bouwen van ecosystemen.

Diversiteit en inclusiviteit

In 2021 hebben we een beleid op het gebied van Diversiteit&Inclusiviteit (D&I) opgesteld. Medewerkers hebben zelf een werkgroep geformeerd op het gebied van D&I en zijn tijdens een digitaal event bewust gemaakt van hun eigen bias. D&I is in 2021 uitgegroeid tot een volwaardige vijfde transitie. We richten ons intern op D&I van de organisatie LIOF, maar ook extern als investeerder en aanjager van ontwikkeling.

Ons beleid op diversiteit kan samengevat worden in drie samenhangende zienswijzen:

- We zien medewerkers als individuen met eigen waardevolle kwaliteiten.

- Verschillen tussen medewerkers worden erkend en gewaardeerd.
- We hebben een 'all-inclusive' benadering. De meerwaarde van diversiteit van meerderheids- en minderheidsleden wordt benadrukt.

Vertrouwenspersonen

LIOF streeft naar integriteit en ethisch handelen in al onze activiteiten. We stimuleren een open en eerlijke cultuur binnen de organisatie. Onderdeel hiervan is de aanstelling van twee vertrouwenspersonen binnen LIOF. Uit de rapportage van de vertrouwenspersonen blijkt dat er in 2021 geen beroep op hen is gedaan.

SDG Pioneer United Nations

Dit jaar zijn we na een uitvoerige selectie toegelaten tot het SDG Pioneer United Nations programma. Dit driejarige project doen we in samenwerking met het Belgische VOKA. Onze organisatie wordt gedurende deze periode langs de lat van de 17 SDG's gelegd en elk jaar opnieuw beoordeeld op de succesvolle uitvoering en implementatie van een actieplan. De acties in het actieplan hebben als doel om zowel op het gebied van beleid als van uitvoering veranderingen te verwezenlijken in lijn met de 17 SDG's.

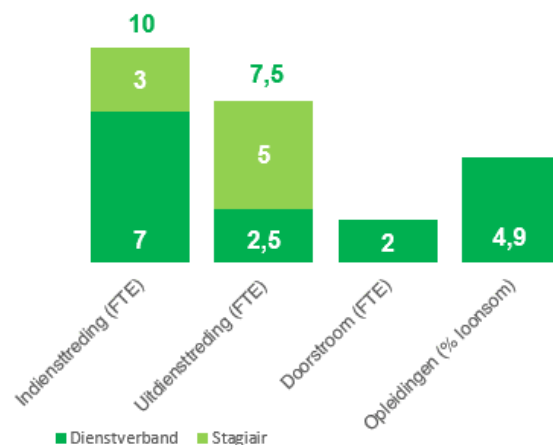

'Als onafhankelijk logistiek dienstverlener bieden wij de meest geavanceerde control tower en TMS-software'

Sabine Klesman
manager business
development Caroz

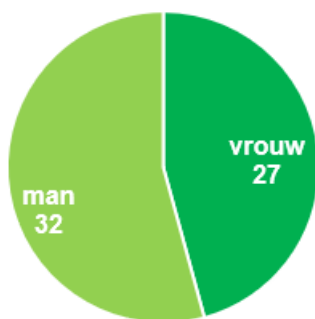
HR in data

Verdeling Fte's in dienst

Verdeling man/vrouw

Totaal aantal Fte: 59

Natuurlijk kapitaal: LIOF heeft voorbeeldfunctie

De milieu-impact van LIOF als dienstverlener is beperkt. Sinds december 2017 huren wij kantoorruimte in Maastricht en Venlo. Binnen deze omgeving werken wij milieubewust. Dit gebeurt onder meer via automatische klimaatbeheersing, papierreductie door volledig digitaal te werken, afvalscheiding en het werken via flexplekken. Hierbij volgt LIOF het SDG Pioneer programma van de VoKa (KvK Belgisch Limburg). In 2021 zijn we als eerste ROM van start gegaan met dit project.

Natuurlijk kapitaal wordt ook gevormd door natuurlijke ecosystemen die een stroom van waardevolle producten en diensten voortbrengen, nu en in de toekomst. Natuurlijk kapitaal is niet van invloed op direct gebruik door LIOF maar wel indirect door onze inzet op de transitie en in het bijzonder de transitie circulariteit. Samen met ondernemers kijken wij naar de inzet en het belang van circulaire verdienmodellen en korte ketens. En wij ontsluiten het voor hun relevante ecosysteem.

Casus: Sekisui Railway

Productie van kunststof spoorwegbielzen ter vervanging van dwarsliggers gemaakt van hout of beton, met als beoogde impact: verlaging gebruik en verspreiding van zeer zorgwekkende (waaronder kankerverwekkende) stoffen zoals nu toegepast voor conservering hout en minder gebruik van beton en daardoor verlaging van CO2 uitstoot.

Betreft een Foreign Investment Development casus omtrent de uitbreiding van een buitenlandse investering in Limburg met beoogde positieve impact op de volgende SDG's:

SEKISUI

Onze activiteiten en output

Innoveren en internationaliseren

LIOF Business Development (BD) telt drie kernteams die de Limburgse ondernemers ondersteunen bij hun internationale ambities, het ontwikkelen en naar de markt brengen van innovaties en het versterken van de Euregio.

Was er in 2020 nog sprake van stagnatie over de brede linie, in 2021 overtroffen de resultaten de verwachtingen. Voor een deel was er sprake van inhaalinvesteringen die in 2020 on hold waren gezet vanwege de onzekerheid rond Covid19 en betekende uitstel dus geen afstel.

Dertien buitenlandse bedrijven vestigden zich in Limburg of breidden hun activiteiten uit, goed voor een investeringsvolume van ruim € 239 miljoen en bijna duizend extra arbeidsplaatsen. LIOF was betrokken bij 181 innovatieprojecten en business development cases met een totaalbedrag van € 31,8 miljoen.

Voor de uitwerking hiervan verwijzen we graag naar bijlage 3 van dit jaarverslag.

Rode draad is samenwerking

Rode draad in de sector overstijgende ondersteuning is samenwerking met kennisinstellingen en overheden. LIOF vormt netwerken, wijst ondernemers de weg naar subsidies en financiering, zet eigen financiële instrumenten in en verbindt zoveel mogelijk partijen met elkaar om samen ecosystemen te vormen.

Activiteiten per kerntaak

Internationaal: Foreign Investment Development

Het team Foreign Investment Development trekt buitenlandse bedrijven aan en ondersteunt in Limburg gevestigde buitenlandse bedrijven. Bij de werving van buitenlandse ondernemingen werkt het team zo veel als mogelijk samen met het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) en de collega's in de andere regio's en grote steden in Invest in Holland-verband (liH). Binnen Limburg zijn de Provincie Limburg, de Brightlands-campusen, de zeven grootste Limburgse gemeenten en enkele semipublieke gebiedsontwikkelaars de voornaamste partners.

Het team vertaalt samen met de partners het Limburgse vestigingsklimaat in aantrekkelijke proposities voor

potentiële vestigers. Geïnteresseerde kandidaten kunnen rekenen op intensieve ondersteuning bij het zoeken naar de match tussen hun behoeften en de kansen in Limburg. In 2021 kreeg deze werkwijze gestalte in twee specifieke programma's rond life sciences & health en agrofood en voeding & gezondheid. De programma's voorzien in een samenhangend aanbod van alle mogelijke dienstverlening om laagdrempelig een eerste vestiging in Limburg op te zetten.

De programma's zijn gericht op die bedrijven die een meerwaarde betekenen voor de provinciale ecosystemen rond in het bijzonder onze transitieopgaven en de inhoudelijke Brightlands-campusdomeinen. Specifiek gaat het dan om voeding & gezondheid, medical devices, groene chemie en gedigitaliseerde en duurzame logistiek.

In 2021 was het door de Covid19-beperking helaas maar zeer beperkt mogelijk kandidaten fysiek in herkomstlanden op te zoeken tijdens events en congressen of hen in Limburg te ontvangen. Het merendeel van de interactie vond online plaats. Minder effectief, maar zeker voor de eerste stappen in het proces van het aantrekken van een buitenlandse vestiger wel efficiënt.

Om buitenlandse vestigers daadwerkelijk te laten aarden in Limburg, te laten aansluiten bij de relevante regionale ecosystemen en te ondersteunen in hun ontwikkeling, voert LIOF het Limburgse deel van het nationale Investor Relations-programma uit. Via gestructureerde en opgevolgde bezoeken kregen zo'n honderd buitenlandse vestigers ondersteuning.

Internationaal: International Trade Development

Het team International Trade Development ondersteunt het Limburgse MKB bij het verkennen en betreden van buitenlandse afzetmarkten om verdere groei te stimuleren. Onder de vlag van Trade & InnovateNL (TINL) wordt deze taak uitgevoerd in nauwe samenwerking met RVO, de andere ROM's en grootstedelijke partners in Nederland. Het uiteindelijke doel is het realiseren van individuele matchmaking tussen een Limburgse MKB'er en een mogelijke internationale handelspartner. Collectieve activiteiten zoals voorlichtingsbijeenkomsten en in- en uitgaande handelsmissies zijn daarvoor beproefde methodes, doch werden in 2021 sterk gehinderd door de Covid19-beperkingen en vonden overwegend online plaats. Door zwaar in te zetten op individueel (online) contact leverden de Trade-activiteiten in 2021 toch een bevredigend resultaat op.

Voor zover de nationale samenwerking in TINL-verband de ruimte biedt, ligt de nadruk bij de Trade-ondersteuning op die bedrijven en hun producten en diensten die niet alleen een exportpotentie hebben, maar ook bijdragen aan de transitieopgaven in de internationale marktgebieden.

Innovatieondersteuning

Het team Innovatieondersteuning versterkt de concurrentiekracht van het Limburgse MKB en richt zich op die MKB'ers en hun innovaties met én economische potentie én impact op de transitie. De activiteiten van Innovatieondersteuning worden geschraagd door de eerder aangehaalde en in bijlage 3 verder toegelichte programma's; LimburgToekomstbestendig, LimburgToerisme en Limburg Herstelt & Versnelt. Vanuit de programma's onderneemt het team tal van collectieve activiteiten in de vorm van masterclasses en informatie-events met inspirerende voorbeelden om MKB'ers te informeren over technologie-, markt- en business-ontwikkelingen en hen te stimuleren tot innovatie. Als follow-up van dergelijke collectieve activiteiten wordt actief het contact gezocht met mogelijke geïnteresseerde MKB'ers om samen een idee om te zetten in een innovatieproject. Individueel als het kan, in clusterverband als de benodigde competentiemix daarom vraagt. Het vinden van financieringsopties voor het project is de volgende stap.

Door de Covid19-beperkingen waren er in 2021 minder fysieke events en meer online-varianten.

Om de informatie-uitwisseling en de matchmaking tussen kandidaat-clusterpartners te faciliteren is in 2021 besloten het oorspronkelijk op de agrofood-sector gerichte online platform www.kiempunt-limburg.nl om te zetten in het generieke innovatieplatform shiftLimburg.nl. Andere stakeholders wordt gevraagd aan te sluiten, zodat er één dominant portaal voor het Limburgse innovatieve MKB ontstaat. Het platform is vroeg 2022 live gegaan.

In 2021 heeft LIOF als partner of als lead geparticipeerd in het ontwikkelen van zes voorstellen voor de tweede ronde van het Nationale Groeifonds. Vijf van deze voorstellen hebben de eindfase van de besluitvorming gehaald. Jongstleden april heeft het Kabinet bekend gemaakt dat twee voorstellen onder voorwaarden zijn goedgekeurd en een bijdrage uit het Groeifonds ontvangen. Eén van de projecten is de ontwikkeling en realisatie van de Einstein Telescoop. LIOF is namens de ROM's in de lead bij zowel het ontwikkelen van het voorstel alsook de uitrol van het valorisatie- en ecosysteem van dit 'big science'-project.

Business Development

Vanuit de taak Business Development ondersteunt LIOF MKB'ers bij opstellen van een financierbare business case voor een innovatief product, dienst of proces. Financiering kan daarbij afkomstig zijn van het LIOF-fonds of één van door LIOF beheerde fondsen, maar evenzeer van derden en/of uit de cashflow van de onderneming. Deze ondersteuning is in de regel het vervolg op eerdere betrokkenheid bij de ontwikkeling en realisatie van het innovatieve product, dienst of proces vanuit één van de aangehaalde Limburg-programma's. Hierin wordt voorwaardelijk gestuurd op impact op onze transitieopgaven.

Om reden van efficiency en onderlinge leereffecten loopt de begeleiding van de MKB'er bij voorkeur via een collectief incubatie- en acceleratieprogramma, zoals het Investor Readiness Programma van de ROM's of specifieke programma's zoals het Limburgse MedLim-programma.

Versterken Euregio

In 2021 heeft Business Development zich bij in het versterken van de Euregio in het bijzonder geconcentreerd op het benutten van de laatste restbudgetten van het huidige Interreg V-programma en het voorsorteren op het in 2022 te starten Interreg VI-programma. Onder het V-programma zijn in 2021 drie projecten gerealiseerd; ET2SMEs, From Waste to Profit en EMR H2 Booster. Ieder gericht op een transitieopgaven of onderliggende Key Enabling Technologies. Voor verdere toelichting zie bijlage 3.

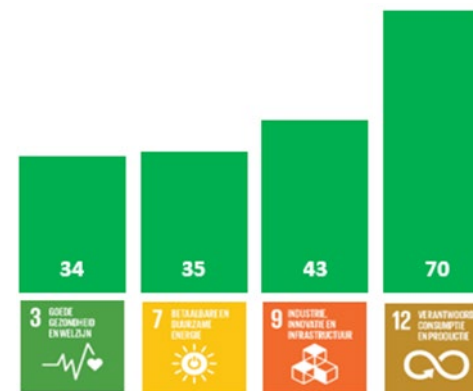
De verdere verdieping en uitbreiding van het Euregionale netwerk werd in 2021 eveneens ernstig gehinderd door de Covid19-maatregelen.

Output Innoveren en Internationaliseren

	Realisatie	Doel
Foreign Investment Development		
- aantal projecten	13	10
- investeringsvolume in mln €	239,3	50,0
- werkgelegenheidseffect (fte)	977	400
- Investor Relations gesprekken	117	98
International Trade Development		
- aantal uitgaande handelsmissies	3	2
- aantal deelnemers	21	25
- aantal 1-op-1 matchmakings	101	83
Innovatie ondersteuning		
- aantal projecten	170	125
- in mln €	19,0	12,5
Business Development		
- aantal cases	11	15
- in mln €	12,8	7,5

SDG's

In totaal heeft LIOF 194 investerings- en innovatieprojecten en business development cases gerealiseerd. 182 (94%) daarvan landen op één van de door LIOF verkozen Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. Deze 182 projecten en cases zijn als volgt verdeeld over die SDG's:

Investeren

LIOF Participaties en Financiering (P&F) verstrekt risicodragend kapitaal aan innovatieve MKB-ondernemingen, startups en scale-ups met grote groei-potentie in Limburg. Dat kan in de vorm van eigen of vreemd vermogen en combinaties hiervan. LIOF financiert via eigen middelen, het LIOF Participatiefonds, en vier fondsen in beheer voor de Provincie Limburg en het ministerie van EZK: het MKB-leningenfonds, het Limburg Business Development Fund (LBDF), Nedermaas Hightech Ventures en het Limburgs OverbruggingsFonds t.b.v. de CoronaOverbruggingsLening (COL).

LIOF P&F investeert in ondernemingen die bijdragen aan transitie en waar marktpartijen dat niet kunnen. Onze investeringen zijn gericht op het realiseren van maatschappelijke impact:

- ondernemingen die door de aard van hun activiteit bijdragen aan transitie (impact investeringen);
- ondernemingen die hun processen optimaliseren in lijn met transitie (MKB in transitie);
- deze bedrijven met financiering ondersteunen in groei en opschaling.

Daarnaast zijn onze investeringen gericht op het realiseren van financiële impact: het in stand houden van ons financieel vermogen zodanig dat we duurzaam kunnen blijven investeren in de regionale economie.

Net als in 2020 bleef ook in 2021 het aantal nieuwe participaties en financieringen achter bij de pré-coronajaren. Enerzijds omdat startups en scale-ups en het gevestigde MKB geremd werden door de Covid19-coronabeperkingen. Zo was het bijvoorbeeld moeilijk om klinische trials te doen voor de ontwikkeling van medicijnen. Anderzijds was er voldoende risicokapitaal in de markt beschikbaar waardoor er minder een beroep werd gedaan op de faciliteiten van LIOF. Ook het grotendeels ontbreken van events, beurzen en direct fysiek contact zette een rem op de ontwikkelingen en de uitwerking van ideeën.

2021 was een jaar met een goed financieel resultaat. voor LIOF Participaties en Financieringen. In totaal werden vanuit de vijf fondsen in beheer bij LIOF 29 financieringen verstrekt voor een bedrag van € 19,4 miljoen. Het betrof hier 18 nieuwe financieringen voor € 17,9 miljoen en 11 uitbreidingen voor € 1,5 miljoen.

De succesvolle verkoop van drie participaties leverde een substantiële bijdrage aan het financieel resultaat.

Resultaten LIOF Participatiefonds

In 2021 lag de focus op acquisitie, fondswerving en de verkoop van participaties. Er werden zes nieuwe financieringen aangegaan voor in totaal € 13,9 miljoen, waarvan € 10,8 miljoen voor drie fonds-in-fonds financieringen. Tachtig procent van de acquisities zijn verbonden met de eerder omschreven maatschappelijke transitie. Er werden drie exits afgerond met een boekwinst van € 3,6 miljoen en er was één afboeking vanwege faillissement. Voor 2022 verwacht het fonds een aantal succesvolle exits.

Herkapitalisatie heeft geleid tot versterking van het eigen vermogen van het LIOF Participatiefonds met € 17,4 miljoen.

Waardeontwikkeling van de portefeuille

De waardering van LIOF participaties is gebaseerd op twee leidende beginselen: neutraal waarderen en revolverendheid nastreven. LIOF volgt bij de waardering van de participaties algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Wij nemen verliezen op participaties al op het moment dat ze worden verwacht. Winsten daarentegen nemen we pas als ze worden gerealiseerd.

In aanvulling op dit neutrale waarderingsbeleid is het van belang om de onderliggende waardeontwikkeling van de portefeuille periodiek te bepalen. Daartoe gebruikt LIOF een waarderingsmethodiek die inzicht geeft in de geschatte marktwaarde. Op basis van deze waarderingsmethodiek komt de waarde van de activa ultimo 2021 ongeveer € 31 miljoen hoger dan uit dan op de balans opgenomen. De waarde van het LIOF Participatiefonds nam toe van € 64 miljoen naar € 71 miljoen.

LIOF heeft naast het eigen Participatiefonds vier fondsen in beheer voor de Provincie Limburg en het Ministerie van EZK.

Limburg Business Development Fonds (LBDF)

LBDF is een financieel instrument om ideeën met zakelijke potentie te toetsen, te ontwikkelen en naar de markt te brengen. LBDF heeft samen met de Brightlands campussen een cruciale rol gespeeld in het opbouwen en

versterken van het startup-landschap in Limburg met name in gezondheid en hightech. In de LBDF-portefeuille zijn in 2021 vier uitbreidingen verstrekt voor een totaal volume van € 410.000, over de looptijd van het fonds zijn 144 startups ondersteund met een subsidie, 100 bedrijven hebben een lening of Seed Capital-investering toegekend gekregen. Per 1 mei 2021 is dit fonds in de 'beheerstand' gezet.

MKB Leningenfondsen

Het MKB Leningenfonds (MKBLF) verstrekt kredieten om MKB'ers vooruit te helpen bij innovatie, uitbreiding of groei. LIOF beheert dit fonds voor de Provincie Limburg. In 2021 zijn twee MKBLF-leningen met een volume van € 1,8 miljoen verstrekt. Sinds de start van het fonds in 2015 zijn 56 leningen verstrekt voor een totaal financieringsvolume van € 24 miljoen. Financieringen zijn breed ingezet over alle sectoren binnen de provincie, waarbij 80% terecht is gekomen in vier sectoren: materialen/maakindustrie (22%), leisure (22%), retail/groothandel (20%) en logistiek (15%). Eind 2020 is dit fonds in de 'beheerstand' gezet.

Nedermaas Hightech Ventures

Nedermaas Hightech Ventures verstrekt risicodragend kapitaal aan startende hightech ondernemingen, met een focus op Pharma, Food en Chemie. LIOF beheert dit fonds voor het Ministerie van EZK. Nedermaas is formeel is geëindigd op 31 december 2020. Gedurende de looptijd van dit fonds sinds 2009 zijn veertien vroege fase participaties gerealiseerd. Om de exits van de resterende

bedrijven te kunnen realiseren is in overleg met het Ministerie van EZK besloten om de looptijd van de beheerfase te verlengen tot uiterlijk 31 december 2023 om zo de opbrengsten voor het Ministerie van EZK te optimaliseren.

CoronaOverbruggingsLening (COL), Limburgs Overbruggings Fonds (LOF)

COL is een steunmaatregel vanuit het ministerie van EZK ten behoeve van startups, scale-ups en innovatief MKB en MKB zonder bancaire relatie ter overbrugging van negatieve effecten vanuit de Covid19-pandemie. Het instrument is samen met het ministerie van EZK en Techleap geïnitieerd en ontwikkeld door de ROM's en in beheer gegaan in juni 2021. In 2021 werden tien COL-leningen verstrekt voor in totaal € 2,22 miljoen. Sinds de start van de CoronaOverbruggingsLening (COL) op 29 april 2020 heeft LIOF 117 aanvragen in behandeling genomen waarvan er eind tweede kwartaal 2021 in totaal 62 zijn goedgekeurd voor een totaal bedrag van € 14,0 miljoen.

Highlights per kernteam

In het verslagjaar 2021 hebben we de eerste stappen gezet met het werken met op ondernemersvraag gerichte teams, de zogenaamde kernteams.

Het *team Startups* werkte in 2021 hard aan de inrichting van het LSCF-fonds als opvolger van het Limburg Business Development Fund (LDBF). Vanaf april 2022 is

het nieuwe fonds beschikbaar voor de ondersteuning van bedrijven.

Team startups heeft daarnaast gewerkt aan een aantal acquisities en uitbreidingen bij bestaande participaties en er is contact geweest met startups in verschillende fases welke zullen leiden tot een mooie pipeline voor het LSCF. Met een relatief grote COL-portefeuille heeft het team startups ook veel aandacht gehad voor bedrijven met een COL-financiering.

Het *team Scale-ups* werkte in 2021 onder meer aan een grote investeringsronde bij portfoliobedrijf Get Bike Services, een bedrijf dat zich richt op service en onderhoud van e-bikes en LEV's (Light Electric Vehicles). De voertuigen worden veelal ingezet door grote landelijke bezorgdiensten en door kleinere MKB-bedrijven. Om te kunnen voldoen aan de verhoogde uitzetdoelstelling als gevolg van de herkapitalisatie is met het hele team gewerkt aan een stevig acquisitieplan voor 2022. Verder is met verschillende ondernemers verkend of zij toegevoegde waarde zien van een nieuw op te richten scale-up community.

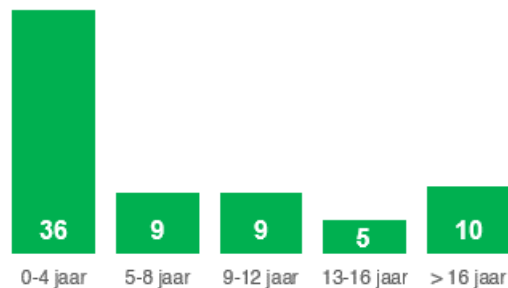
Het *team MKB* noteerde in 2021 onder meer een aantal exits waarmee een mooi financieel resultaat werd behaald. Het jaar stond verder in het teken van Covid19-maatregelen waardoor met name onze leisure-portfolio-bedrijven onder druk stonden en acquisities stroef verliepen.

Output Investeren

Investerings Participaties & Financieringen:

	Nieuw		Uitbreiding	
	Aantal	Waarde (mln. €)	Aantal	Waarde (mln. €)
LIOF Participatiefonds				
-directe financiering	3	3,1	7	1,1
-fonds-in-fonds	3	10,8		
	6	13,9	7	1,1
LIOF Overbruggingsfonds (COL)	10	2,2		
Fondsen in beheer	2	1,8	4	0,4
Totaal	18	17,9	11	1,5
Totaal	29	19,4		

Aantal participaties naar jaren in portfolio:

Financiële resultaat LIOF Participatiefonds

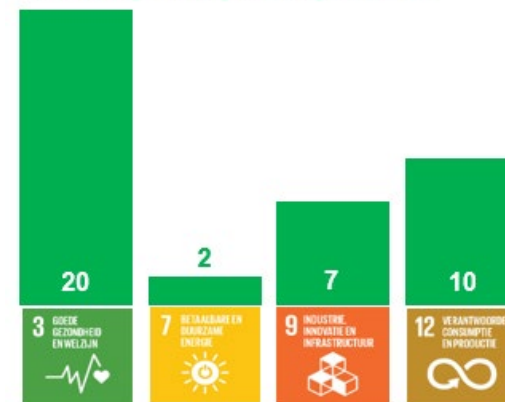
x €1.000	2021	2020
Som der bedrijfsopbrengsten	1.938	1.491
Personeelskosten	2.756	2.498
Afschrijvingen op materiële vaste activa	98	99
Overige bedrijfskosten	675	604
Som der bedrijfslasten	3.529	3.201
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	4.981	1.967
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-1.237	-6.196
Rentelasten en soortgelijke kosten	-123	-289
Uitkomst der financiële baten en lasten	3.621	-4.518
Resultaat voor belastingen	2.030	-6.228
Vennootschapsbelasting	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-
Resultaat na belastingen	2.030	-6.228

Dit betreft het resultaat van het LIOF participatiefonds (N.V. LIOF enkelvoudig resultaat van Financieringsbedrijf), als getoond in Bijlage 2.

SDG's

Van de 69 participaties van het LIOF Participatiefonds kunnen er 39 als volgt worden toebedeeld op de voor LIOF meest relevante SDGs:

Aantal participaties per SDG

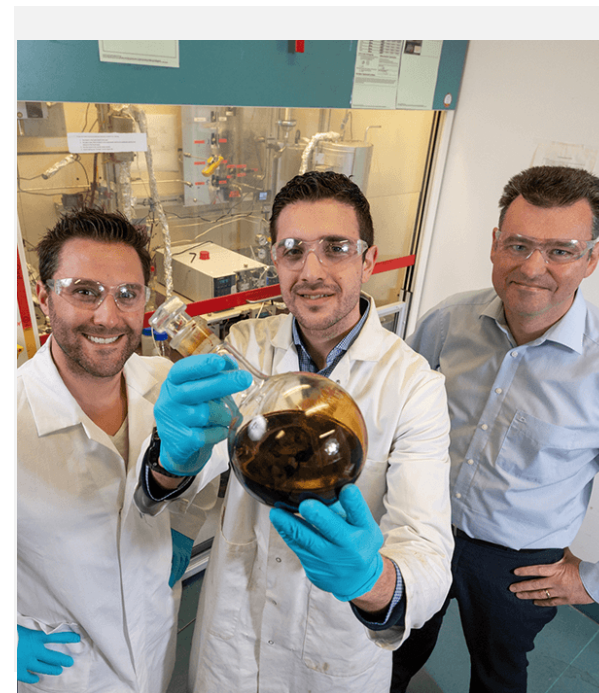

Alle participaties beogen een positieve bijdrage aan SDG 8: eerlijk werk en economische groei.

Casus: Vertoro

Vertoro beoogt de groene revolutie in de chemie te versnellen door een 100% bio-based platform product te introduceren dat de fossiele grondstoffen voor brandstoffen en bulk chemicaliën kan vervangen, met als beoogde impact: verminder verbruik fossiele grond- en brandstoffen en energie, gebruik van afvalstromen als alternatieve energiebron, leveren van duurzame grond- en brandstoffen en lagere CO2 uitstoot.

Financiering met een beoogde positieve impact op de volgende SDG's:

Onze strategie

Van bewustwording naar bewegen

In 2021 heeft LIOF de strategie volledig gericht op de maatschappelijke transitie in de gezondheid, energie, circulariteit en digitalisering. Opgaves die we alleen samen met het bedrijfsleven, overheden en kennisinstellingen kunnen realiseren. Samen met onze partners moeten we de bestaande structuren verder versterken en waar nodig ontwikkelen. Voortbouwen op de huidige en toekomstige sterktes van onze (Eu)regio met als ambitie een grenzeloze en duurzame economie. Onze rol is het ondersteunen van de innovatiekracht van het bedrijfsleven met advies, financiering en netwerk; onze kerndienstverlening.

De uitdagingen zijn groot, we realiseren ons dat niet alle ondernemers van de ene op de andere dag de maatschappelijke opgaves omarmen en met nieuwe verdienmodellen en productie- en productconcepten aan de slag gaan. Als LIOF focussen we met onze dienstverlening geleidelijk aan op de transitie en schuiven we de koplopers naar voren om hun successen en ervaringen te delen met het brede MKB.

Volgens de fasering uit ons Meerjarenplan 2021-2025 hebben in 2021 de nadruk gelegd op 'Bewustwording': het betrekken van de ondernemers bij en enthousiasmeren voor de transitie voor Limburg. De aftrap van de hieraan verbonden campagne MissieLimburg vond plaats met een event in Panheel. Tijdens het verslagjaar werden digitale roadshows gehouden waarbij de directie en de transitieteams hun visie aan diverse stakeholders in de Euregio presenteerden. LIOF heeft hiermee zijn positie als transitie-organisatie versterkt.

We stellen vast dat ondernemers onze rol als aanjager en verbinder omarmen. Er zijn concrete stappen gezet in 2021, mede door het parallel introduceren van ondersteuningsprogramma's zoals LimburgToerisme en LimburgToekomstbestendig. De lancering van het Limburg Startup Capital Fund in april 2022 geeft LIOF ook een eigen instrument om haar rol als transitie-organisatie in te vullen.

Matrixorganisatie

De organisatie van LIOF ziet er per 2021 als volgt uit: we werken met op ondernemersvraag gerichte teams, de zogenaamde *kerntaakteams*. Vanuit Business Development (BD) georganiseerd rondom ons werkveld en de ontwikkelingsfase van een bedrijf: internationalisering, innovatieondersteuning en business development en vanuit Participaties & Financiering (P&F) georganiseerd rondom de drie levensfasen van bedrijven, te weten startups, scale-ups en gevestigd MKB. Ieder team heeft een teamlead.

Dwars daar doorheen lopen onze vier transitie. De *transitieteams* zijn georganiseerd rond de transitie uit het

Meerjarenplan 2021-2025 en zijn de verbinders tussen alle kern- en ondersteuningstaken.

De ondersteunende functies ontwikkelen en implementeren de processen en systemen rond transitie.

Met deze aanpak beogen wij: het LIOF-breed borgen van de transitie in activiteiten en organisatie; het intensiveren en concretiseren van samenwerking binnen tussen BD, P&F en ondersteunende functies rond de transitie en dat transitie zowel in- en extern worden geaccepteerd en geïmplementeerd.

Roadmaps

De transitieteam hebben in 2021 op elke transitie, gezondheid, energie, circulariteit en digitalisering, een 'roadmap' ontwikkeld. Een overzicht van acties en doelstellingen om zowel LIOF als de ondernemers bewust te maken en in beweging te krijgen op het gebied van de transitie samen met de functionele teams. Concrete voorbeelden hiervan vindt u al terug in dit verslag.

Verbindingen

Of het nu op regionaal, nationaal of Euregionaal niveau is, LIOF is nu in staat een rol te nemen als transitie-organisatie. De Euregionale ligging van Limburg is in dit kader uniek. Vanuit de transitie zoeken we euregionaal relevante verbindingen, onder andere met de RWTH in Aken. De ontwikkelingen op de RWTH gaan erg snel. De RWTH erkent nu ook het belang van circulariteit en heeft het Centre for Circular Economy opgezet. De federale regering heeft vele grote programma's bij de RWTH neergelegd, onder andere op het gebied van computer

science, waterstof en andere alternatieve energiebronnen en de toepassing daarvan. Grote bedrijven zoals BMW en Siemens intensiveren hun samenwerking met de RWTH juist op deze gebieden..

shiftLimburg

In 2021 hebben we *shift*Limburg ingericht, een interactief platform dat professionals uit verschillende sectoren verbindt en inspireert om samen te innoveren. Het platform biedt naast het ontsluiten van informatie de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier met elkaar in contact te komen en zo meer impact te creëren rondom de transitie. De samenwerking binnen dit platform met organisaties als LWV, LLTB en Keyport laat zien dat er binnen Limburg een krachtige beweging is ontstaan met mooie initiatieven binnen de vier transitie. Het platform is in 2022 live gegaan.

ROM's

Bij alle Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) staat de inzet op maatschappelijke opgaves hoog op de agenda. Zij zetten zich in op maatschappelijke thema's om voor en met het innovatieve MKB impact te maken. Zo zorgen zij voor duurzame groei en werkgelegenheid in hun regio's. Met de komst van de negende ROM (ROM InWest) hebben de ROM's nu een landelijke dekking. Door eenieders positie in de regionale ecosystemen en door de bundeling van elkaars krachten kunnen zij nog meer hun rol vervullen als aanjager van duurzame regionale economie.

'We richten ons volledig op de circulaire economie'

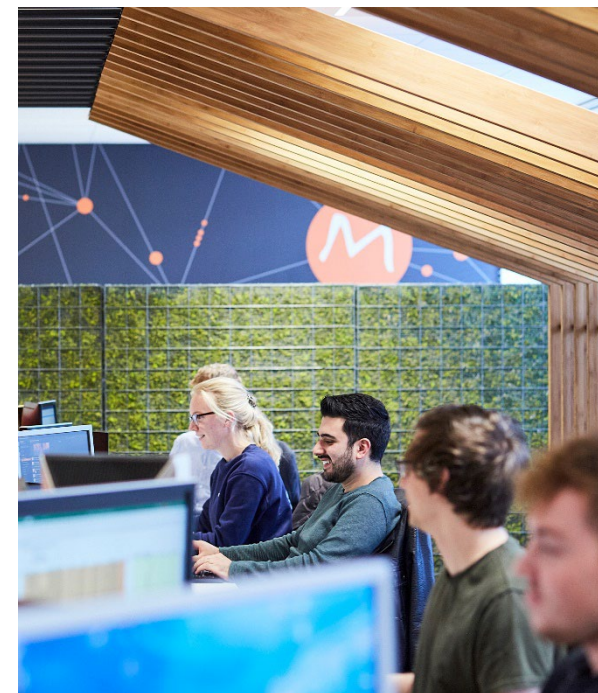
Ward Massa
directeur en mede-oprichter
van StoneCycling

Casus: Mediaan

Mediaan ondersteunt ondernemingen bij het realiseren van ontwikkelingen op het gebied van business transformatie, technologische innovatie en/of data gedreven organisatie door combinatie van digitale business en organisatorische expertise.

Mediaan is een van de belangrijkste spelers in het ecosysteem van ICT in de regio en levert een bijdrage aan de innovatie van ondernemingen door het toepassen van slimme technologieën en slimme processen.

Het betreft een financiering verstrekt in 2015 en beëindigd eind 2021.

Verantwoording en governance

LIOF maakt met het Meerjarenplan grote en concrete stappen. We zetten de kerndienstverlening netwerk, advies en financiering van LIOF actief in op de maatschappelijke opgaves circulariteit, energie, gezondheid en digitalisering door het Meerjarenplan 2021-205 uit te voeren als onderdeel van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Hierin willen we meer dan alleen voldoen aan de regelgeving maar met een volledig geïntegreerde strategie de maatschappelijk uitdagingen mét en voor de Limburgse economie aangaan.

De inzet op maatschappelijke opgaves zorgt voor een duurzame versterking van het economische klimaat in Limburg. Het waardecreatiemodel van LIOF laat zien hoe wij dat doen en hoe wij dat willen bereiken. In ons waardecreatiemodel hebben we onder natuurlijk kapitaal beschreven hoe wij onze organisatie hebben ingericht met aandacht voor het milieu.

Eerlijk en open zaken doen

Als onderdeel van MVO doet LIOF geen zaken met bedrijven waarvan de activiteiten/bedrijfsvoering maatschappelijk onverantwoord, onethisch of illegaal zijn. Dit beleid wordt ondersteund door de RvC en wordt ook door LIOF in- en extern uitgedragen. Mochten er zich

binnen bedrijven misstanden voordoen en LIOF verneemt hierover, dan nemen wij maatregelen. Daarin volgt LIOF richtlijnen zoals de UN Guiding Principles en de OESO-richtlijnen met betrekking tot zaken als mensenrechten, kinderarbeid, milieu en corruptie.

Onze toeleveranciers zijn voornamelijk leveranciers van kantoorartikelen, energie en specifieke (facilitaire en ondersteunende) diensten. In het inkoopbeleid houden wij expliciet rekening met specifieke wet- en regelgeving waaraan wij als publieke onderneming moeten voldoen. Zo volgt LIOF de regels van fair competition die zich vertalen in provinciale, nationale en Europese aanbestedingsregels. Wat betreft de relatie met onze toeleveranciers en afnemers gaan wij bij voorkeur een samenwerking aan met Limburgse bedrijven. Daarnaast gaat LIOF in de verdere relatie met de gekozen partij weloverwogen om met kosten- en milieuaspecten. Wij zijn ons niet alleen bewust van onze verantwoordelijkheid in deze, maar ook van onze voorbeeldfunctie in Limburg.

'We zijn enorm snel uitgegroeid tot dé serviceverlener in de e-mobiliteitsmarkt'

Ward Grootjans
managing director Get Bike Service

Ondernemingsbestuur

LIOF werkt continu aan een transparant en integer ondernemingsbestuur. Daarbij hanteren wij de Nederlandse Corporate Governance Code als richtlijn. Hoewel de code primair van toepassing is op beursgenoteerde vennootschappen, vinden wij het belangrijk om deze code als uitgangspunt te nemen bij de inrichting en vormgeving van LIOF's ondernemingsbestuur, temeer omdat wij met een publieke doelstelling en met publieke middelen werken.

Raad van Commissarissen

De RvC is verantwoordelijk voor het toezicht op de directie en treedt daarnaast adviserend en raadgevend op. Verder beoordeelt de Raad investeringsvoorstellen hoger dan € 2,5 miljoen tot een hoogte van € 5 miljoen.

De RvC bestaat uit ten minste drie en maximaal vijf leden. In de huidige samenstelling bestaat de Raad uit drie leden: twee mannen en één vrouw. Het streven naar (meer) diversiteit is een uitgangspunt bij de samenstelling van de Raad; een gemengde samenstelling, onder meer met betrekking tot geslacht en leeftijd. Tevens streeft zij naar een evenwichtige verdeling van kennis, vaardigheden en ervaring.

In de samenstelling van RvC wordt aansluiting gezocht bij het publiek-private werkkterrein van LIOF. De leden bezitten specifieke ervaring, kennis en competenties zodat zij de kwaliteit van de directie in alle opzichten kunnen

beoordelen. De leden van de RvC opereren onafhankelijk van elkaar en ten opzichte van het bestuur van LIOF.

Een profielschets van de RvC is opgenomen op bladzijde 27 van dit jaarverslag.

De RvC heeft een rooster van aftreden ingesteld op om zoveel mogelijk te voorkomen dat meerdere commissarissen tegelijk aftreden. Ze heeft een zittingstermijn van vier jaar.

De RvC ontvangt een vaste vergoeding. Deze vergoeding is bepaald door de AvA.

Investeringscommissie LIOF Participatiefonds

De Investeringscommissie (IC) heeft als belangrijkste taak de directie op een onafhankelijke manier te adviseren over de voorgelegde investerings- en exit voorstellen die het mandaat van de directie van € 250.000 overstijgen, tot een bedrag van € 2,5 miljoen.

De IC kwam in het verslagjaar 16 keer bijeen waarvan eenmaal met de RvC. Het totaal aantal positief geadviseerde investeringsvoorstellen was 13, hetgeen een financieringsbedrag van € 19 miljoen vertegenwoordigt in 13 verschillende bedrijven.

De IC bestaat uit ten minste drie en maximaal negen leden die geen lid zijn van de RvC. Ze heeft een zittingstermijn van vier jaar. Het streven naar (meer) diversiteit is eveneens een uitgangspunt bij de samenstelling van de IC.

De huidige IC bestaat uit drie leden en zal in 2022 worden versterkt om zo de ambities van LIOF te kunnen ondersteunen.

De IC-leden ontvangen een vaste vergoeding. Deze vergoeding is bepaald door de AvA.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

De statuten van LIOF bepalen dat besluiten slechts genomen kunnen worden indien beide aandeelhouders vertegenwoordigd zijn. Deze aandeelhouders, de Provincie Limburg en het Ministerie van EZK, kennen een gelijke aandelenverhouding. De statuten leggen ook formele procedures rondom de AvA vast en deze worden door LIOF nagevolgd. Wij hechten aan een goede informatieverstrekking en communicatie met aandeelhouders die ook de rol van opdrachtgever en subsidiënt vervullen. Er vindt periodiek afstemming plaats op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau met de Provincie Limburg en het Ministerie van EZK.

In principe vindt tweemaal per jaar een AvA plaats. In het voorjaar rondom de goedkeuring van de jaarcijfers en in het najaar rondom de goedkeuring van het Jaarplan voor het daarop volgende jaar. In 2020 is deze najaars-AvA verschoven naar begin 2021, mede in het licht van de meerjarenstrategie en de meerjarenbegroting.

Audit

Het bestuursverslag en de jaarrekening worden opgesteld onder directe verantwoordelijkheid van de algemeen directeur. De RvC ziet erop toe dat de algemeen directeur deze verantwoordelijkheid naar behoren uitvoert.

Ten aanzien van de financiële verslaglegging houdt de RvC meerdere malen per jaar (in de reguliere vergaderingen) toezicht op het volgen van de interne procedures die verband houden met het opstellen en publiceren van het bestuursverslag, de jaarrekening en de kwartaalcijfers. De RvC en directie benoemden een Auditcommissie die specifiek het proces rondom het bestuursverslag en de jaarrekening samen met de accountant doorloopt.

In 2021 is de Auditcommissie acht keer bij elkaar gekomen, onder meer voor de Europese aanbesteding van de nieuwe accountant, beoordeling van het risicomanagement en accounting policies.

De door de AvA benoemde onafhankelijke accountant brengt verslag uit aan de RvC over zijn bevindingen over de administratieve organisatie en interne beheersing. Deze worden opgenomen in de Management Letter. Deze wordt in aanwezigheid van de accountant besproken met de RvC.

Naast de Management Letter met tussentijdse bevindingen en aanbevelingen brengt de accountant jaarlijks verslag uit over de gehele controleopdracht in de vorm van een Accountantsverslag. Dit verslag wordt eveneens in aanwezigheid van de RvC besproken.

Voorts rapporteren directie en RvC aan de AvA over het functioneren van de externe accountant.

De aandeelhouders gingen in mei 2018 akkoord met de benoeming van KPMG als accountant voor de periode 2018 tot en met 2021. In 2021 is een nieuwe

aanbestedingsprocedure gestart voor de opdrachtverlening tot accountantscontrole vanaf boekjaar 2022.

Profielschets RvC en IC

RvC

Rob van Leen, voorzitter RvC

Nationaliteit: Nederlandse

Geboortejaar: 1957

Geslacht: man

Benoemd: 23 mei 2018

Hoofdfunctie: ex Chief Innovation Officer en Member Executive Committee, Royal DSM

Nevenfuncties:

Lid STAK, Merus

Lid Raad van Commissarissen RegMed XB

Voorzitter Raad van Advies Menolder.

San Croonenberg, lid RvC, voorzitter auditcommissie

Nationaliteit: Nederlandse

Geboortejaar: 1967

Geslacht: vrouw

Benoemd: 22 mei 2019

Op voordracht van: College GS Provincie Limburg en Ministerie van EZK

Hoofdfunctie: Consultant

Nevenfuncties:

Lid en (wnd.) Voorzitter Sectorcommissie Asset

Management bij de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

Hans Jennissen, lid RvC

Nationaliteit: Nederlandse

Geboortejaar: 1968

Geslacht: man

Benoemd: 23 mei 2018

Hoofdfunctie: CFO MGG

Nevenfuncties:

Lid RVT Limburg Museum.

IC

Dick Wammes, voorzitter IC

Nationaliteit: Nederlandse

Geboortejaar: 1961

Geslacht: man

Benoemd: mei 2018

Hoofdfunctie: ex CEO/DGA DynaGroup BV, nu Private Investor

Nevenfuncties:

Lid Investeringscommissie MKB Mixfonds V

Beheerder Stichting Famwamski

Beheerder Stichting Gremyro.

Jan Hoefnagels, lid IC

Nationaliteit: Nederlandse

Geboortejaar: 1963

Geslacht: man

Benoemd: mei 2018

Hoofdfunctie: ondernemer / bedrijfsadviseur via Vertus BST

Nevenfuncties:

Voorzitter Stichting Dispuutshuis Kater

Penningmeester Stichting Virus Actie Fonds

Penningmeester Stichting Trauma Nursing Netherlands.

Frank Raaphorst, lid IC

Nationaliteit: Nederlandse

Geboortejaar: 1962

Geslacht: man

Benoemd: mei 2018

Hoofdfunctie: consultant startup bedrijven in biotechnologie/medtech/farma

Nevenfuncties:

Mede-eigenaar Boutique Hotel / B&B theSJinn (Schin op Geul).

Casus: Borski Fund

Borski Fund betreft een investering in een fonds dat gericht is op startups/scale-ups in Tech, gecombineerd met vrouwelijk ondernemerschap.

LIOF heeft zich in 2019 als een van de founding father gecommitteerd aan #fundright van Techleap. We committeren ons daarbij tot het verhogen van diversiteit en inclusiviteit bij portfolio-bedrijven en in het netwerk rondom deze bedrijven.

Met deze financiering wordt beoogd: versterking netwerk vrouwelijke ondernemers in Limburg, verhoogde financiering en ondersteuning ondernemingen geleid door vrouwelijk of divers management en het bevorderen van (aandacht voor) diversiteit en inclusiviteit, ook voor bestaande portfolio-bedrijven.

Rapportage op materialiteit

Met de subsidiënten van LIOF, het Ministerie van EZK en de Provincie Limburg, maakten wij afspraken over het meten van het effect van LIOF haar prestaties. De voortgang hierop rapporteren wij via kwartaalrapportages die wij vervolgens met de subsidiënten bespreken. Aan de hand van een aantal prestatie-indicatoren stellen we vast of wij deze doelstellingen behaalden.

In 2021 is besloten om drie rapportage elementen uit het jaarverslag ter herijken of door te ontwikkelen:

- Het waardecreatiemodel;
- De materialiteitsmatrix;
- De stakeholderanalyse.

Waardecreatiemodel

De inzet van LIOF op maatschappelijke opgaves (transities) zorgt voor een duurzame versterking van het economisch klimaat in Limburg. Het waardecreatiemodel van LIOF laat zien hoe wij dat doen en hoe wij dat willen bereiken. In het jaarverslag over 2020 was het waardecreatiemodel nog vormgeven rondom drie elementen: input (dienstverlening van LIOF), output (via onze kerntaken) en outcome. De inzet van LIOF is erop gericht de outcome en impact via de vier transities meer en meer richting een slimme, duurzame en gezonde Limburgse economie te brengen.

Het waardecreatiemodel is inmiddels doorontwikkeld:

1. Het streven is om de outcome meer en meer ter vertalen naar impact en hiermee ook meer aan te sluiten bij het nationale streven van de ROM's naar gekwalificeerde én gekwantificeerde impactreporting. Dit heeft geresulteerd in de waardecreatiemodel dat op pagina 8 van dit verslag is gepresenteerd.
2. Verder wilden we voor het jaarverslag over 2021 als (op termijn) ook voor de andere rapportages dit waardecreatiemodel leidend laten zijn voor de structuur van de rapportage en daarmee dit model meer en meer te integreren.

Het voorliggend verslag sluit inmiddels qua opzet aan bij het waardecreatiemodel.

Materialiteitsmatrix

De vigerende materialiteitsmatrix komt voort uit 2016 en is voornamelijk gebaseerd op materiële onderwerpen. Een onderwerp is materieel als het belangrijk is voor de stakeholders en voor LIOF. Om de materiële onderwerpen voor LIOF te identificeren voerden wij in 2016 een materialiteitsanalyse uit. Met het opstellen van deze matrix sloten we aan bij het Global Reporting Initiative (GRI). GRI is de internationale norm voor transparante maatschappelijke verslaglegging. In deze materialiteitsmatrix werd de mate van belang voor de interne stakeholders afgezet tegen de externe stakeholders.

'We zetten bioafval om in rijke verzorgingsproducten'

Rong Wang
co-founder en CEO EGGXPART

De primaire inzet van LIOF op de transities leidt ertoe dat wij onze rapportages meer en meer hierop inrichten. Voor Het jaarverslag 2021 betekent dit dat wij onze materialiteitsmatrix hebben geactualiseerd aan de hand van de transities circulariteit, energie, gezondheid en digitalisering.

Wij zijn gestart door vanuit alle (sub)doelen van de SDG's en de transities een longlist en vervolgens een shortlist van vijftien onderwerpen vast te stellen die voor LIOF van belang zijn vanuit de (maatschappelijke) impact die wij kunnen maken als regionale ontwikkelingsmaatschappij voor Limburg. Deze zijn hieronder weergegeven (voor een omschrijving verwijzen we naar bijlage 4).

Materieel thema/materialiteit
Diversiteit en inclusie
Transitie Gezondheid
Transitie Energie
Transitie Circulariteit
Transitie Digitalisering
Maatschappelijk rendement
Financieel rendement van LIOF
Economisch rendement
Naleving wet- en regelgeving door LIOF
Versterken en onderhouden externe netwerken en samenwerking
LIOF als voorbeeldfunctie
Goed werkgeverschap door LIOF
Transparante informatievoorziening door LIOF
Internationaliseren & Euregio
Herstel post-corona economie

De materiele onderwerpen hebben we doorvertaald naar SDG's en de rapportagestructuur van GRI (bijlage 4) en daarmee kan LIOF bij het jaarverslag 2021 ook voldoen aan de eisen vanuit de Transparantiebenchmark die door onze aandeelhouder het Ministerie van EZK wordt omarmd.

De nieuwe materialiteiten zijn intern getoetst via een survey op belang voor de LIOF-organisatie. In het verslagjaar 2022 zal de impact van deze materialiteiten op externe stakeholders getoetst worden. Dit zal leiden tot een complete materialiteitsmatrix dat interne relevantie voor LIOF van deze onderwerpen tegen externe impact afzet.

Stakeholdersoverzicht

De dialoog met onze stakeholders is een continu proces en maakt de materialiteitsmatrix een 'levend' instrument waarvan de relevantie van strategische thema's periodiek zal worden geactualiseerd om zo een gerichte aanpak richting een duurzamer, gezonder en slimmer Limburg te houden.

Het werken met een dynamische materialiteitsmatrix kan ertoe leiden dat er in de toekomst stakeholders bijkomen die nu nog niet gedefinieerd zijn. De stakeholders van LIOF zijn voor nu als volgt gedefinieerd:

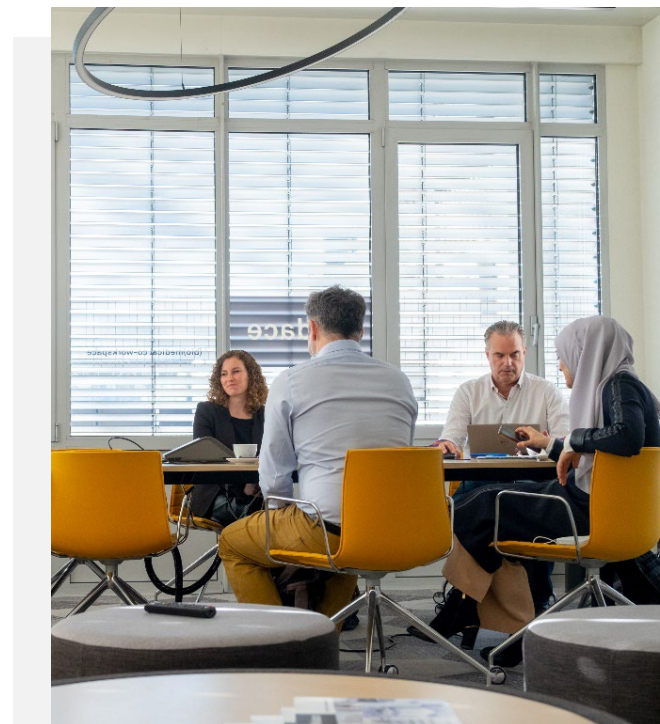
Belanghebbende (* in en buiten Limburg)	Contact moment	Onderwerp	Uitkomst
Ondernemingen*	Doorlopend	Advies Financiering Netwerk	Vestiging bedrijven Startersonder-steuning Business development Innovatie ondersteuning Versterking concurrentiepositie
Aandeelhouders/ Subsidiënten/ Provinciale Staten	Aandeelhouders vergadering (2 x per jaar) Bestuurlijk (6 x per jaar/ doorlopend) Ambtelijk (doorlopend)	Strategie en beleid Organisatiestructuur Financiële resultaten Rapportages Economische ontwikkelingen	Meerjaren- en jaarplan Evaluatie en ontwikkeling uitvoeringsprogramma's Financiële en operationele verantwoording
Lokale overheden	Doorlopend	Strategie en beleid Acquisitie-aanpak	Uniforme acquisitie-aanpak Limburg
Media*	Doorlopend via persgesprekken, perspublicaties en campagnes	Strategie en beleid Financiële en operationele resultaten Vestigingen Programma's en projecten Employer branding	Exposure bedrijven Positionering LIOF Invulling vacatures
Werknemers	Doorlopend en structureel via infomeetings, intranet, overleggen en gerichte mails	Strategie en beleid Organisatiestructuur Arbeidsvoorwaarden Welzijn medewerkers Werktevreedenheid	Werknemer als ambassadeur Zelfsturende teams LIOF Vitaal Laag ziekteverzuim Werknemersontwikkeling Sociale cohesie
(in)formal investors*	Doorlopend		Partnership in risicodragende investeringen in Limburgse bedrijven
Subsidieadviseurs	Doorlopend	Dienstverlening LIOF Programma's en (Europese) financierings-mogelijkheden	Toeleidende rol naar financieringsmogelijkheden voor Limburgse bedrijven
Belangenorganisaties en kennisinstellingen*	Doorlopend	Dienstverlening LIOF Programma's en projecten	Optimale ontsluiting van het ecosysteem voor de Limburgse ondernemer Versterking concurrentiepositie Limburgse bedrijven

Casus: MedLim

Het MedLim programma ondersteunt startups bij het op de markt brengen van een nieuw medisch apparaat of technologie.

Het MedLim programma is geïnitieerd door Medtronic en LIOF, samen met de expertise centers Brightlands Maastricht University, Medace en imec.istart. MedLim ondersteunt startups met een unieke en diepgaande kennis en ervaring.

Betreft een business development casus met een beoogde bijdrage aan de volgende SDG's:

Risicomanagement

Zowel organisatie-breed als in het investeringsproces streven we ernaar de relevante risico's te identificeren en te beheersen. LIOF's risicobeleid is erop gericht om op continue basis de relevante risico's te identificeren en op waarde te schatten. Waar nodig worden er maatregelen genomen om risico's beheersbaar te maken. Deze maatregelen worden besproken in de Auditcommissie en RvC en vastgelegd.

Strategische risico's

Om de strategische risico's te beperken is LIOF permanent in gesprek met aandeelhouders en subsidiënten. Voor zover die risico's het gevolg zijn van ontwikkelingen bij stakeholders (met als gevolg mogelijk minder financiële middelen voor LIOF) zijn ze beperkt beïnvloedbaar. Onze belangrijkste strategische risico's zijn:

Risico: Korten of stopzetten subsidies

Beheersmaatregel:

Het beleid van LIOF ligt vast in een aandeelhoudersinstructie. De aandeelhouders Provincie Limburg en Ministerie van EKZ hebben ieder 50% van de aandelen. Deze aandeelhoudersinstructie heeft een meerjarige looptijd en hiermee is het strategische risico vanuit de aandeelhouders beperkt. Het Ministerie van EKZ en de Provincie Limburg zijn ook opdrachtgevers en subsidiënten van Business Development-activiteiten. Het strategisch risico is voor een belangrijk deel geborgd doordat beide subsidiënten de activiteiten en de gerelateerde subsidies meerjarig vastleggen. Het Ministerie

van EZK subsidieert LIOF als onderdeel van de basissubsidie aan alle regionale ontwikkelingsmaatschappijen.

LIOF voert regelmatig overleg met haar aandeelhouders en subsidiënten, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. In overleg met hen wordt het jaarplan vastgesteld. De monitoring van dit jaarplan vindt plaats via kwartaalrapportages. Deze worden besproken zodat we inhoudelijk en procedureel invulling geven aan de relatie met zowel aandeelhouders als subsidiënten.

Op ambtelijk niveau spreken we ook over eisen en verantwoording die horen bij de toegekende subsidies. Ook de accountant betrekken we tijdig bij de door LIOF voorgenomen procedures en dossiervorming. De accountant is immers de controlerende partij bij de subsidieverantwoording. Zo voorkomen we dat we bij het niet geheel voldoen aan de subsidie-eisen een deel van de toegekende subsidies zouden moeten terugbetalen.

Risico: relatiebreuk

Voor de middellange en lange termijn heeft LIOF de blijvende steun van haar stakeholders nodig, in het bijzonder van de aandeelhouders/subsidiënten. Daarom is een goed relatiemanagement van belang.

Beheersmaatregel:

Dit wordt geborgd door op meerdere niveaus de relaties te onderhouden en een open dialoog te voeren op alle fronten.

Risico: Verminderde relevantie / bestaansrecht van LIOF

Voor de middellange en lange termijn is het belangrijk dat de activiteiten van LIOF nog relevant zijn voor haar stakeholders en LIOF dus nog bestaansrecht heeft.

Beheersmaatregel:

Naast de bovengenoemde beheersmaatregelen bij risico's 'Korten of stopzetten subsidies' en 'Relatiebreuk' monitort LIOF voortdurend de externe ontwikkelingen om ook markt- systeem- of transitiefalen te identificeren en vervolgens te bepalen of LIOF hierin een rol kan/moet spelen en tenslotte deze rol te bepalen samen met de stakeholders.

Operationele risico's

LIOF hanteert een procuratieregeling waarin de bevoegdheid tot vertegenwoordiging en binding van LIOF met derden is vastgesteld. De zogenaamde externe bevoegdheden zijn geregeld in diverse wetten, de statuten van de onderneming en in deze procuratieregeling, en worden aan derden kenbaar gemaakt door het deponeren van zowel de statuten als de procuratieregeling bij de Kamer van Koophandel. De directie is verantwoordelijk voor het beheer van de procuratieregeling. Aanpassingen in de structuur van bevoegdheden en in de statuten van LIOF vinden alleen plaats na schriftelijke goedkeuring door de RvC en/of de AvA van LIOF.

Risico: Fraude

Beheersmaatregel:

Risico's met betrekking tot fraude en/of corruptie beperken we tot een minimum door het volgen van uitgewerkte procedures en functiescheidingen in de Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC) van LIOF.

Deze AO/IC is bedoeld om de efficiency en effectiviteit van processen te bevorderen en risico's te beperken en te beheersen.

Verder gelden binnen LIOF duidelijke afspraken over het voorkomen van belangenverstremming bij nevenfuncties van medewerkers. Bij leads en prospects streven wij ernaar het risico op fraude of misstanden te minimaliseren door onder andere het opvragen en controleren van "Ultimate Beneficial Owner"-verklaringen (uiteindelijk belanghebbende; UBO).

Over 2021 zijn geen gevallen van fraude of corruptie gemeld.

Risico: Imagoschade

Beheersmaatregel:

LIOF besteedt veel aandacht aan de integriteit van medewerkers, stakeholders en bij de bedrijven waar zij activiteiten voor uitvoert dan wel participeert.

Mochten er binnen LIOF misstanden zijn, dan kunnen medewerkers van LIOF dat kenbaar maken bij een vertrouwenspersoon. Op deze wijze werkt LIOF intern en extern aan een open en veilige samenleving.

Risico: Juridische aansprakelijkheid

Beheersmaatregel:

Voorkomen van aansprakelijkheidsprocedures door naleving van wet- en regelgeving (bijv. rondom aanbesteding) en de administratieve organisatie en interne beheersing van processen (bijv. verstrekking van financiering of subsidie).

Jaarlijks wordt de polis voor de bedrijfs- en bestuurdersaansprakelijkheid herbeoordeeld met een adviseur. Deze polis dekt ook de toezichthoudende rollen van LIOF medewerkers in de uitoefening van hun functie. De vertegenwoordigingsbevoegdheid is vastgelegd in de procuratieregeling en gedeponneerd bij het handelsregister.

Ten aanzien van de afdekking van juridische risico's betreft LIOF, waar nodig, externe adviseurs.

Risico: Onrechtmatige aanbesteding of staatssteun

Beheersmaatregel:

LIOF werkt overeenkomstig de vigerende wet- en regelgeving en heeft operationele en beheersingsmaatregelen inzake aanbestedingsbeleid en staatssteun. Wij ontwikkelen projecten en kunnen ze ook zelf uitvoeren. Voorafgaand aan de uitvoering van een project vindt een transparante en zorgvuldige projectrisico-analyse plaats. Voor zover LIOF gebruik maakt van Europese steunfondsen volgen wij de betreffende regelgeving.

Financiële risico's

Bij financiële risico's willen we risico's zoveel mogelijk beheersen met interne processen.

Risico: Interne beheersing van de administratieve organisatie

Beheersmaatregel:

Het resultaat wordt grotendeels bepaald door de waardering en resultaatneming op participaties en leningen. Om het risico van financiële uitzettingen te kunnen beheersen, voert LIOF strakke

projectadministraties. Deze resulteren in rapportages die we periodiek in het managementteam bespreken. LIOF maakt gebruik van een participatiebeheersysteem waarin de stappen staan beschreven van lead naar deelneming en van deelneming naar exit. Het voorzieningen- en waarderingsbeleid is gebaseerd op de 'Valuation Guidelines for Private Equity and Venture Capital'. Het portfoliomanagement van de investeringsportefeuille is strak gestructureerd. LIOF volgt een systeem van waardering waarin wij alle participaties periodiek beoordelen op reële waarde. Waardemutaties worden hierdoor meestal vroegtijdig onderkend.

Risico: Liquiditeitstekort

Beheersmaatregel:

LIOF heeft geen significante concentraties van kredietrisico's. De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben. Voor het uitoefenen van de treasury-functie met betrekking tot de liquide middelen neemt LIOF de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) in acht.

De liquide middelen zijn direct opeisbaar waardoor er geen liquiditeitsrisico kan ontstaan.

Bij het aangaan van investeringsverplichtingen en het periodiek beoordelen van dividendruimte wordt erop gelet dat er voldoende liquiditeit is om aan de verplichtingen te voldoen.

Risico: Het niet juist toepassen van fiscale regels

Beheersmaatregel:

LIOF werkt in overeenstemming met de vigerende wet- en regelgeving. We zijn permanent in overleg met accountants

en andere deskundigen om eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving te implementeren.

mogelijke schades of aanspraken op het gebied van cybercrime of AVG.

Risico: Ten onrechte ontvangen en/of uitbetaalde subsidies
Beheersmaatregel

Voor projectaanvang maken we een transparante en zorgvuldige projectrisicoanalyse. Voor zover we met LIOF gebruikmaken van Europese steunfondsen zijn we op de hoogte van de betreffende regelgeving.

Informatie risico's

Bijna alle gegevens van LIOF bevinden zich in geautomatiseerde systemen. De werking van die systemen is onder meer afhankelijk van de technische infrastructuur.

Risico: Datalek
Beheersmaatregel:

De data van LIOF is opgeslagen in Azure cloud in de EU en goed beveiligd en met een back-up via Microsoft overeenkomst. Continuïteit van de ICT is hierdoor gewaarborgd. Voor het inloggen gebruiken de LIOF-medewerkers tweefactor authenticatie.

LIOF heeft een security officer benoemd en een protocol voor mogelijke datalekken.

Risico: Schending privacygegevens
Beheersmaatregel:

De naleving van de AVG / privacy wetgeving heeft de aandacht en wordt nageleefd volgende de privacywet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) uit 2018. LIOF heeft een cybersecurity verzekering ter dekking

Casus: Looop

Looop betreft een Agrofood platform voor reststromen ter bevordering van een versnelde transitie naar kringloop-landbouw in Noordwest-Europa, met als beoogde impact: het reduceren van productie en gebruik van eerstegraads grondstoffen (soja, tarwe, etc.) en het produceren van volwaardig veevoeder uit afvalstromen afkomstig van de levensmiddelen- & fermentatie-industrie.

Betreft een casus van innovatieondersteuning Business Development, met een beoogde positieve impact op de volgende SDG's:

Jaarrekening

Inhoudsopgave	36
Geconsolideerde balans per 31 december 2021	37
Geconsolideerde resultatenrekening 2021	38
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2021	39
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2021, grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	40
Nadere toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2021	49
Nadere toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2021	56
Enkelvoudige balans per 31 december 2021	64
Enkelvoudige resultatenrekening 2021	65
Nadere toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021	66
Nadere toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2021	72
 Overige gegevens	
Overige gegevens	74

Geconsolideerde balans per 31 december 2021

(voor resultaatbestemming)

(bedragen in euro's x 1.000)

31-12-2021 31-12-2020

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

1. Bedrijfsgebouw en en terreinen	-	-
1. Andere vaste bedrijfsmiddelen	868	1.070
	868	1.070

Financiële vaste activa

2. Overige effecten	27.959	25.315
2. Overige vorderingen	20.216	24.314
	48.175	49.629

Vlottende activa

Vorderingen

3. Vordering op aandeelhouders	9.967	-
4. Overige vorderingen en overlopende activa	566	907
	10.533	907

Liquide middelen

5. Liquide middelen	64.777	55.501
---------------------	---------------	---------------

Totaal activa

124.353 107.107

Passiva

Groepsvermogen

6. Eigen vermogen	106.221	86.791
-------------------	----------------	---------------

Voorzieningen

7. Overige voorzieningen	492	516
--------------------------	------------	------------

Langlopende schulden

8. Schulden aan aandeelhouders	8.401	10.224
--------------------------------	--------------	---------------

Kortlopende schulden

9. Schulden aan aandeelhouders	4.228	5.221
10. Crediteuren	136	1.365
Belastingen en sociale premies	9	239
11. Onderhanden subsidieprojecten	3.985	1.850
12. Overige schulden en overlopende passiva	881	901
	9.239	9.576

Totaal passiva

124.353 107.107

Geconsolideerde resultatenrekening 2021

(voor resultaatbestemming)

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
13. Netto-omzet	4.431	4.017
14. Overige bedrijfsopbrengsten	1.951	1.485
Som der bedrijfsopbrengsten	6.382	5.502
15. Lonen en salarissen	4.941	4.401
15. Pensioenlasten en overige sociale lasten	1.418	1.274
16. Afschrijvingen op materiële vaste activa	229	228
17. Overige bedrijfskosten	1.529	1.443
Som der bedrijfslasten	8.117	7.346
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	5.447	2.190
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	3.303	2.229
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-4.843	-8.504
Rentelasten en soortgelijke kosten	-142	-299
18. Uitkomst der financiële baten en lasten	3.765	-4.384
Resultaat voor belastingen	2.030	-6.228
19. Vennootschapsbelasting	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-
Resultaat na belastingen	2.030	-6.228

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2021

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Resultaat	2.030	-6.228
Aanpassingen voor:		
1. - Afschrijvingen en waardeverminderingen op materiële vaste activa	229	228
7. - Mutatie overige voorzieningen	-24	-
18. - Financiële baten en lasten	-3.765	4.384
	-1.530	-1.616
Verandering in werkkapitaal:		
- Mutatie onderhanden subsidieprojecten	2.135	-2.094
- Mutatie vorderingen	-926	130
- Mutatie kortlopende schulden	-2.381	721
	-1.172	-1.243
Kasstroom uit operationele activiteiten	-2.702	-2.859
Kasstroom uit investeringsactiviteiten:		
1. Netto investering in materiële vaste activa	-27	-52
2. Investeringsactiviteiten in participaties	-2.735	-4.881
2. Verstrekte leningen u/g	-5.804	-15.880
18. Desinvestering participaties	3.687	309
2. Aflossing leningen u/g	4.715	3.139
18. Ontvangen dividend participaties	494	964
18. Ontvangen interest leningen u/g	1.413	1.092
18. Opbrengsten financieringsbedrijf	288	-
18. Rentelasten en bankkosten	-142	-299
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	1.889	-15.608
6. Ontvangen agiostorting	8.700	-
8. Ontvangen lening o/g	1.389	12.423
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	10.089	12.423
Netto kasstroom	9.276	-6.044
5. Liquide middelen 31 december	64.777	55.501
5. Liquide middelen 1 januari	55.501	61.545
Netto kasstroom	9.276	-6.044

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2021, grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van N.V. Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (in de jaarrekening ook aangeduid als "N.V. LIOF" of "LIOF"), statutair en feitelijk gevestigd te Maastricht met KvK nummer 14604604, en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit: een bijdrage leveren aan het verbeteren van de sociaal-economische structuur en de werkgelegenheid in de provincie Limburg.

Aandeelhouders

De aandeelhouders van N.V. LIOF zijn de Provincie Limburg en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, beiden houden een 50% belang.

Vestigingsadres

N.V. LIOF is gevestigd aan het Wim Duisenbergplantsoen 27, 6221 SE te Maastricht en heeft tevens een locatie aan de Villafloraweg 1, 5928 SZ te Venlo.

Grondslagen

Algemene grondslagen

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW. De balans is ingericht overeenkomstig model B en de winst- en verliesrekening overeenkomstig model E van het Besluit modellen jaarrekening.

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

In de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in duizenden euro's.

Model resultatenrekening

De resultatenrekening is weergegeven volgens de categorale indeling.

Groepsverhoudingen

N.V. LIOF te Maastricht staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen:

- een 100% deelneming in Nedermaas Hightech Ventures BV;
- een 100% deelneming in LIOF Business Center Avantis BV;
- een 100% deelneming in LIOF OverbruggingsFonds (LOF) B.V. (voorheen genaamd Europees Bedrijven Centrum Heerlen B.V.).

- een 100% deelneming in Limburg Startup Capital Fund (LSCF) B.V.;

Bovenstaande rechtspersonen zijn gevestigd op het Wim Duisenbergplantsoen 27 te Maastricht en deze groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Grondslagen voor consolidatie

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de onderneming meer of minder invloed verschaffen. Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Belangen die uitsluitend worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd indien bij verwerving al het voornemen bestaat om het belang af te stoten, de verkoop binnen een jaar waarschijnlijk is en op overnamedatum (of binnen een korte periode daarna) aan andere indicatoren wordt voldaan. Deze belangen worden opgenomen onder de vlottende activa, onder effecten ('slechts aangehouden om te vervreemden').

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, er zijn geen minderheidsbelangen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste schatting betreft de waardering van de portefeuille van overige effecten en leningen u/g.

NV LIOF waardeert haar portefeuille tenminste twee keer per jaar op basis van de ontwikkelingen bij de ondernemingen in portefeuille. De analyse van de aspecten als productfase, marktfase, kwaliteitsmanagement, liquiditeitspositie, inkoopmarkt, financials en exit-mogelijkheden leiden tot een bepaalde weging van het risico, en daarmee tot een bepaald voorzieningenniveau. De voorzieningen zijn derhalve gebaseerd op een risicomodel en niet op een fair market value model of ander soort waarderingmodel.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verwerking activa en passiva

Activa en passiva worden opgenomen tegen historische kostprijs, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Verwerking opbrengsten en kosten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de geleverde diensten of activa zijn overgedragen aan de afnemer.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten financiële problemen van de rechtspersoon of de schuldenaar die het instrument heeft uitgegeven, contractbreuk zoals het niet nakomen van betalingsverplichtingen en/of achterstallige betalingen met betrekking tot rente of aflossingen, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan of waarschijnlijk tot een financiële reorganisatie zal overgaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect. Daarnaast worden subjectieve indicatoren samen met objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardevermindering overwogen. Voorbeelden hiervan zijn het wegvallen van actieve markten in het geval van financiële activa met een beursnotering, een verlaging van de kredietwaardigheid van de andere partij zijnde de rechtspersoon of schuldenaar van het uitgegeven instrument of een daling van de reële waarde van een financieel actief beneden de kostprijs of geamortiseerde kostprijs.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderverslies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vreemde valuta

Activa en passiva in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. De hieruit resulterende koersverschillen worden in de resultatenrekening verantwoord.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden in deze jaarrekening uitsluitend primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, verstaan. Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en leningen u/g, (overige) vorderingen, geldmiddelen, leningen o/g en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en (overige) schulden. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten en overige financiële verplichtingen. Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de toelichting per balanspost.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de vennootschap het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verrijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Grondslagen voor de opstelling van het geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Winstbelastingen, ontvangen interest en ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest en betaalde dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van verworven groepsmaatschappijen wordt opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geldmiddelen heeft plaatsgevonden. Hierbij worden geldmiddelen aanwezig in deze groepsmaatschappijen afgetrokken van de aankoopprijs. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Vaste activa

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en Terreinen

De gebouw en zijn gew aardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs eventueel verminderd met toegekende subsidies onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen, dan wel lagere marktwaarde en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage (gebouw en tussen de 3,33% en 4%) van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt lineair afgeschreven vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Onderhoudsuitgaven zijn niet van toepassing en worden derhalve niet geactiveerd en/of voorzien.

Andere vaste bedrijfsmiddelen

De andere vaste bedrijfsmiddelen worden gew aardeerd op basis van de aanschaffingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de verwachte economische levensduur, zijnde 5 en 10 jaar. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik. Buiten gebruik gestelde activa worden gew aardeerd tegen de laatste boekwaarde voor het moment van buiten gebruik stelling of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gew aardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deze netto vermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen van N.V. LIOF. Deelnemingen met een negatieve netto vermogenswaarde worden op nihil gew aardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor schulden van de betreffende vennootschap wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van de voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Overige effecten

Uit hoofde van haar bedrijfsactiviteiten heeft de onderneming diverse participaties in ondernemingen. De aandelenparticipaties worden initieel gew aardeerd tegen reële waarde. De vervolgw aardering betreft de verkrijgingsprijs minus eventuele bijzondere waardeverminderingen. Het dividend wordt als resultaat aangemerkt en verwerkt onder de financiële baten en lasten. De w aardering tegen verkrijgingsprijs heeft tot gevolg dat w aardestijgingen van participaties niet in de cijfers tot uitdrukking komen.

Uit hoofde van haar bedrijfsactiviteiten heeft de onderneming diverse participaties in ondernemingen. Participaties worden niet aangegaan met als doel om zeggenschap te krijgen over de onderneming, maar met als doel om te vervreemden. Er is te allen tijde een exit strategie om dit te bereiken. In uitzonderingsgevallen kunnen meerderheidsposities ontstaan. Dit is altijd van tijdelijke aard. De betreffende participaties worden om deze redenen niet meegeconsolideerd (niet van toepassing in het verslagjaar en/of het voorafgaande jaar). Voor een overzicht van kapitaalbelangen verwijzen wij naar de bijlage 'Participaties LIOF'.

Overige vorderingen

Uit hoofde van haar bedrijfsactiviteiten heeft de onderneming diverse leningen verstrekt. De leningen u/g betreffen zowel leningen aan participaties als leningen aan ondernemingen waarin niet wordt geparticipeerd. De leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gew aardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. Baten en lasten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt zodra de leningen een bijzondere waardevermindering ondergaan.

Vlottende Activa

Overige vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs verminderd met een eventuele voorziening voor oninbaarheid. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Passiva

Eigen vermogen

Uitgegeven financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht. Uitgegeven financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Inkoop van eigen aandelen wordt in

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord als agio. Hieronder worden tevens begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van aandelen of uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de onderneming.

Voorzieningen

Tenzij anders vermeld, worden de overige voorzieningen gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichtingen af te wijken.

In de balans wordt een voorziening opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de onderneming noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de onderneming nadelige gevolgen heeft.

De overige voorzieningen bestaan uit een voorziening voor pensioen oud medewerkers en een voorziening voor de earn-out Beheer Innovatiefonds Provincie Limburg B.V. (afgekort als "BIPL").

N.V. LIOF heeft de vennootschap BIPL per 1 januari 2017 overgenomen en uit dien hoofde nog een earn-out verplichting.

Schulden

Langlopende schulden worden bij eerste verwerving gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerving opgenomen.

Langlopende schulden worden na eerste verwerving gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerving gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerving gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten

Onder opbrengsten wordt verstaan de toegezegde subsidies voor uitvoering van activiteiten en diensten en de doorbelasting van personeelskosten voor het verlenen van diensten.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto-omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst-en-verliesrekening als netto-omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden / de tot dat moment verrichte dienstverlening als percentage van de totaal te verrichten dienstverlening / de tot dat moment gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

De ontvangen subsidies hebben betrekking op gesubsidieerde uitgaven en worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Kosten

De kosten en opbrengsten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Lonen en salarissen en pensioenlasten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Er is geen sprake van pensioenvorderingen en/of verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Leasing

De onderneming kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst. N.V. LIOF heeft uitsluitend operationele leasecontracten.

Als N.V. LIOF optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Financiële baten en lasten

Opbrengsten uit de verkoop van aandelen worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de entiteit. De kostprijs van deze participaties wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld.

Opbrengsten uit interesten op leningen worden verantwoord in de periode waarop deze betrekking hebben, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Vennootschapsbelasting

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Indien de boekwaares van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaares, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekeningsmogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen, buitenlandse niet-zelfstandige eenheden, deelnemingen en joint ventures wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Nadere toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2021

Activa

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Bedrijfsgebouw en en -terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Verrijgingsprijs per 1 januari 2021	758	1.749	2.507
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 1 januari 2021	-758	-679	-1.437
Boekwaarde per 1 januari 2021	-	1.070	1.070
Investerings	-	27	27
Afschrijvingen	-	-229	-229
Desinvesteringen - aanschafwaarde	-505	-6	-511
Desinvesteringen - cumulatieve afschrijving	505	6	511
Boekwaarde per 31 december 2021	-	868	868
Verrijgingsprijs per 31 december 2021	253	1.770	2.023
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december 2021	-253	-902	-1.155
Boekwaarde per 31 december 2021	-	868	868

In 2021 is een bouw terrein te Heerlen met een boekwaarde van nihil verkocht voor € 764.000.

Financiële vaste activa

2. Overige effecten en overige vorderingen

De samenstelling van de financiële vaste activa per 31 december 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Participaties	27.959	25.315
Overige effecten	27.959	25.315
Leningen u/g aan participaties	11.874	13.675
Leningen u/g overig	8.342	10.639
Overige vorderingen	20.216	24.314

Boekwaarde	48.175	49.629
-------------------	---------------	---------------

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	31-12-2021 Totaal	31-12-2020 Totaal
Aanschafw aarde	48.581	17.975	10.939	77.495	81.847
Afw aarderingen	20.622	6.101	2.597	29.320	32.218

Boekwaarde	27.959	11.874	8.342	48.175	49.629
-------------------	---------------	---------------	--------------	---------------	---------------

Het verloop van de aanschafw aarde financiële vaste activa in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	Totaal
Financiële vaste activa reeds gestort	49.093	21.058	11.696	81.847
Financiële vaste activa nog te storten	5.819	5.228	170	11.217
Stand per 1 januari 2021	54.912	26.286	11.866	93.064
<i>Bij:</i>				
-Nieuw e verw ervingen	11.250	495	4.353	16.098
-Uitbreidingen bestaande activa	100	2.036	396	2.532
-Herrubricering participaties en leningen u/g	-	454	-454	-
-Conversie	765	-645	-120	-
	12.115	2.340	4.175	18.630
<i>Af:</i>				
- Desinvesteringen / aflossingen	-2.281	-2.932	-1.783	-6.996
- Vrijval commitments	-50	-1.847	-170	-2.067
- Liquidaties	-1.731	-3.515	-649	-5.895
	-4.062	-8.294	-2.602	-14.958
<i>Af:</i>				
- Financiële vaste activa nog te storten	-14.384	-2.357	-2.500	-19.241
Stand 31 december 2021	48.581	17.975	10.939	77.495

Het verloop van de afwaarderingen financiële vaste activa in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	Totaal
Stand per 1 januari 2021	23.778	7.383	1.057	32.218
<i>Bij:</i>				
-Bijzondere waardeverminderingen	3.177	2.868	2.832	8.877
-Herrubricering lening u/g aan participaties / overig	-	329	-329	-
	3.177	3.197	2.503	8.877
<i>Af:</i>				
- Desinvesteringen / aflossingen	-1.846	-	-	-1.846
- Terugname bijzondere waardeverminderingen	-2.756	-964	-314	-4.034
- Liquidaties	-1.731	-3.515	-649	-5.895
	-6.333	-4.479	-963	-11.775
Stand 31 december 2021	20.622	6.101	2.597	29.320

De samenstelling van de financiële vaste activa per geconsolideerde vennootschap per 31 december 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	31-12-2021 Totaal	31-12-2020 Totaal
N.V. LIOF	27.118	10.737	1.811	39.666	39.474
Nedemaas Hightech Ventures B.V.	841	-	-	841	841
LIOF Overbruggingsfonds B.V.	-	1.137	6.531	7.668	9.314
Boekwaarde	27.959	11.874	8.342	48.175	49.629

De toename van de bijzondere waardeverminderingen is het gevolg van de ontwikkelingen bij een aantal gefinancierde ondernemingen en de neerwaarts bijgestelde verwachtingen van de beschikbare cashflows.

Als gevolg van verbeterde marktomstandigheden zijn de waarde inschattingen van een aantal participaties/ leningen u/g duurzaam verbeterd. In het verleden hierop afgeboekte bijzondere waardeverminderingen zijn waar mogelijk teruggenomen, op basis van feitelijke biedingen op aandelen, toegenomen beschikbare cashflows en/of significant verbeterde performance.

Participaties

In een aantal gevallen heeft de vennootschap waarin wordt geparticipeerd, of hebben haar aandeelhouders, volgens overeenkomst het recht op koop van de door de LIOF gehouden aandelen op een door kopers te bepalen moment binnen de overeengekomen contractperiode.

Leningen u/g aan participaties / overig

De leningen zijn overwegend achtergesteld en ten dele converteerbaar in aandelen (op overeengekomen voorwaarden). Dit betreft leningen met een looptijd van 2 tot 12 jaar waarover jaarlijks een rente wordt berekend variërend tussen 2% en 10%. Van deze leningen u/g is een bedrag van € 0,9 miljoen opeisbaar in 2022. Gezien het verhoogde risico van deze leningen is dit bedrag niet als kortlopende vordering opgenomen.

Vlottende activa

Vorderingen

3. Vordering op aandeelhouders

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Nog te ontvangen agiostorting Provincie Limburg	8.700	-
Vordering subsidiënt Provincie Limburg	1.080	-
Vordering subsidiënt Ministerie EZK	187	-
	9.967	-

De vorderingen hebben een verwachte looptijd van minder dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat indien nodig voorzieningen voor oninbaarheid zouden zijn gevormd. Er is geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

4. Overige vorderingen en overlopende activa

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren	298	627
Overige vorderingen en overlopende activa	268	280
	566	907

De vorderingen hebben een verwachte looptijd van minder dan 1 jaar. De boekwaarde van de opgenomen vorderingen benadert de reële waarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat indien nodig voorzieningen voor oninbaarheid zouden zijn gevormd. Er is geen voorziening voor oninbaarheid gevormd.

Liquide middelen

5. Liquide middelen

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Liquide middelen	64.777	55.501
	64.777	55.501

De liquide middelen van de groep bedragen ultimo 2021 € 64,8 miljoen. Hierbij moet worden aangetekend dat deze middelen gedeeltelijk tot het werkkapitaal van Nedermaas Hightech Ventures en het LIOF Overbruggingsfonds behoren met een eigen doelstelling en structuur en deze niet voor LIOF ter beschikking staan. De liquiditeit welke ter beschikking staat van LIOF bedraagt circa € 60,7 miljoen. Uit deze € 60,7 miljoen moet LIOF de reeds aangegane commitments betalen van € 19,2 miljoen en zal ook de terugbetaling plaatsvinden van de ontvangen voorschotten groot € 0,2 mln aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en aan de Provincie Limburg (2020: € 1,1 mln). Ultimo 2021 moet derhalve tenminste ca. € 20 miljoen liquiditeit worden aangehouden. De vrij beschikbare liquiditeit (het meerdere) bedraagt circa € 41 miljoen (2020: € 37 miljoen).

Passiva

Groepsvermogen

6. Eigen vermogen

Deze post heeft het volgende verloop in 2021:

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Stand per 1 januari	86.791	93.019
Bij: Agiostorting	17.400	-
Bij: Resultaat	2.030	-6.228
Stand per 31 december	106.221	86.791

Het besluit tot agiostorting van € 17,4 miljoen is genomen in 2021, hiervan is € 8,7 miljoen ontvangen in 2021 en € 8,7 miljoen in het eerste kwartaal van 2022. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we naar de toelichting op het eigen vermogen bij de enkelvoudige balans.

Voorzieningen

7. Overige voorzieningen

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Voorziening pensioen oud medewerkers	-	24
Voorziening earn-out Beheer Innovatiefonds Provincie Limburg	492	492
	492	516

Voorziening pensioen oud medewerkers

De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitgaven voor de verplichte doorbetaling van pensioenpremie gedurende maximaal twee jaar na ontslag (of tot het eerder moment van bereiken AOW leeftijd of eerder moment van nieuwe dienstbetrekking).

Voorziening earn-out BIPL

De voorziening is opgenomen tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de betreffende verplichting af te wikkelen conform de overnameovereenkomst inzake Beheer Innovatiefonds Provincie Limburg ("BIPL"). Deze toekomstige afwikkeling hangt af van het niet bekende moment van liquidatie van de voormalige BIPL portefeuille en daarom heeft deze voorziening een langlopend karakter.

Het verloop van de overige voorzieningen in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Pensioen oud medewerkers	Earn-out BIPL	Totaal 2021	Totaal 2020
Boekwaarde per 1 januari	24	492	516	516
Aanwending	-	-	-	-
Vrijval	-24	-	-24	-
Boekwaarde per 31 december	-	492	492	516

Langlopende schulden

8. Schulden aan aandeelhouders

Dit betreft een lening ontvangen van het Ministerie EZK met het volgende verloop:

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Langlopend deel lening o/g aandeelhouders	10.224	4.169
Kortlopend deel lening o/g aandeelhouders	4.139	-
Totaal lening o/g aandeelhouders per 1 januari	14.363	4.169
Bij : nieuw e lening LIOF OverbruggingsFonds (LOF) B.V.	1.389	12.423
Af : verrekening resultaat Nedermaas en LOF	-3.303	-2.229
Af : presentatie lening o/g Ministerie EZK als kortlopende schuld	-4.048	-4.139
Stand per 31 december	8.401	10.224

Door het Ministerie EZK is een renteloze lening verstrekt aan Nedermaas Hightech Ventures ter financiering van hightech start up's in de Provincie Limburg alsmede ter bekostiging van de beheerkosten van het fonds. De lening heeft een looptijd tot en met 30 juni 2021. De uitzettingsperiode van het fonds Nedermaas Hightech Ventures liep tot 31 december 2014 en werd gevolgd door een beheerperiode die zou eindigen op 31 december 2020. LIOF voert momenteel nog het beheer uit en is in overleg met het Ministerie EZK over de afwikkeling van de activiteiten van Nedermaas Hightech Ventures.

In 2020 en 2021 is door het Ministerie EZK een renteloze lening verstrekt aan LIOF OverbruggingsFonds (LOF) B.V. ter financiering van MKB ondernemingen in de Provincie Limburg welke een negatieve impact hebben ondervonden als gevolg van Covid-19 middels zogenaamde Corona Overbruggingsleningen. De lening van Ministerie EZK heeft een looptijd tot en met 31 december 2026. De uitzettingsperiode van de Corona Overbruggingsleningen aan MKB ondernemingen loopt tot en met 30 juni 2021, de looptijd van deze leningen is maximaal vijf jaar en de rente bedraagt 3%.

De resultaten van zowel het investeringsfonds als de Corona Overbruggingsleningen komen ten gunste van of ten laste van het Ministerie EZK. De verrekening van het resultaat wordt in de resultatenrekening verantwoord onder de post 'Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten' (zie toelichting nr. 18).

Kortlopende schulden

9. Schulden aan aandeelhouders

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Schuld subsidiënt Provincie Limburg	130	1.046
Schuld subsidiënt Ministerie EZK	50	36
Kortlopend deel lening o/g Nedermaas Hightech Ventures / Ministerie EZK	4.048	4.139
	4.228	5.221

De schuld aan subsidiënten bevat ultimo 2021 een reservering groot € 180.000 (2020: € 180.000) van de ontvangen bijdrage welke in een volgend jaar kan worden aangewend passend binnen het goedgekeurde beleidsplan voor het Ontwikkelingsbedrijf (€ 50.000 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, € 130.000 Provincie Limburg; ultimo 2020 respectievelijk € 50.000 en € 130.000). De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

10. Crediteuren

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren participaties / leningen	-	1.125
Overige crediteuren	136	240
	136	1.365

De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

11. Onderhanden subsidieprojecten

Dit betreffen subsidieprojecten waarin LIOF bemiddelt. Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand heeft, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

12. Overige schulden en overlopende passiva

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Reservering vakantiegelden en vakantiedagen	457	339
Beheer BIPL	90	290
Overige vooruit ontvangen en nog te betalen kosten	334	272
	881	901

Deze posten hebben een looptijd van korter dan een jaar. De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Financiële instrumenten

Algemeen

N.V. LIOF maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om krediet-, rente-, kasstroom-, en liquiditeitsrisico's te beheersen.

Kredietrisico

N.V. LIOF heeft met uitzondering van de vordering inzake agiostorting door aandeelhouder geen significante kortlopende vorderingen. Voor het kredietrisico op leningen zijn toereikende voorzieningen getroffen (zie toelichting nr. 2).

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktw waarde van uitgegeven leningen door verandering van de marktrente (zover van toepassing). Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden doorgaans afgelost aan het einde van de looptijd. Er is geen sprake van een significant rente- of kasstroomrisico.

Liquiditeitsrisico

N.V. LIOF houdt ruim voldoende liquiditeit aan om aan haar (on)voorwaardelijke verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken is € 0,3 miljoen (2020: € 0,3 miljoen). De resterende looptijd van het huurcontracten te Maastricht en Venlo zijn respectievelijk 6 jaar en 0,5 jaar.

De totale niet uit de balans blijvende huurverplichting per 31 december 2021 is EUR 1,2 miljoen (2020: EUR 1,3 miljoen). De verplichting binnen 1 jaar bedraagt EUR 0,3 miljoen (2020: EUR 0,3 miljoen). De verplichting van 2-5 jaar bedraagt EUR 0,7 miljoen (2020: EUR 0,6 miljoen). De verplichting groter dan 5 jaar bedraagt EUR 0,2 miljoen (2020: 0,4 miljoen).

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedragen in totaal € 0,5 miljoen (2020: € 0,3 miljoen) en na 5 jaar € 0.

N.V. LIOF heeft zich gecommitteerd om € 19,2 miljoen (2020: € 11,2 miljoen) bij te storten in het vermogen van de participaties. Deze stortingen vinden plaats als aan de gemaakte contractuele afspraak is voldaan. Hiermee hangt ook samen of en op welke termijn deze bedragen worden uitgekeerd.

Tegen de onderneming en/of groepsmaatschappijen zijn diverse claims ingediend die door haar/hen worden betwist. Hoewel de afloop van deze geschillen niet met zekerheid kan worden voorspeld, wordt – mede op grond van ingewonnen juridisch advies – aangenomen dat deze geen nadelige invloed van betekenis zal hebben op de geconsolideerde financiële positie.

Gebeurtenissen na balansdatum

In december 2021 heeft N.V. LIOF een overeenkomst getekend tot verkoop van een participatie. In januari 2022 heeft de levering van de aandelen plaatsgevonden en daarmee is een boekwinst van meer dan € 10 miljoen gerealiseerd.

Nadere toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2021

Bedrijfsopbrengsten

13. Netto-omzet

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Subsidie Provincie Limburg	3.165	2.924
Subsidie Ministerie EZK	1.266	1.093
Subsidie apparaatskosten	4.431	4.017
	4.431	4.017

De bijdragen van de Provincie Limburg en het Ministerie EZK aan de apparaatskosten zijn voor het boekjaar 2021, inclusief prijs- en loonbijselling, als volgt toegezegd:

(bedragen in euro's x 1.000)	Provincie Limburg	Ministerie EZK	Totaal
Oorspronkelijke toezegging	3.180	1.273	4.453
Af: Verlaging op basis van resultaat	-15	-7	-22
	3.165	1.266	4.431

De gehele omzet wordt in Nederland gerealiseerd.

14. Overige bedrijfsopbrengsten

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Doorbelaste personeelskosten	1.031	1.107
Overige opbrengsten	764	-
Beheervergoeding LOF B.V.	156	378
	1.951	1.485

De overige opbrengsten betreft de verkoop van een terrein (zie ook toelichting nr. 2).

De doorbelaste personeelskosten kunnen als volgt worden gesplitst:

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Doorbelaste personeelskosten Financieringsbedrijf	940	1.078
Doorbelaste personeelskosten Ontwikkelingsbedrijf	91	29
	1.031	1.107

De doorbelaste personeelskosten bestaan grotendeels uit de doorbelasting aan de fondsen welke beheerd worden voor de Provincie Limburg, zijnde het Limburg Business Development Fonds (LBDF) B.V. en het MKB-Leningenfonds (MKB-L) B.V..

Bedrijfslasten

15. Lonen en salarissen, pensioenlasten en overige sociale lasten

De personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Salarissen	4.115	3.743
Inleenkrachten	24	17
Overige personeelskosten	802	641
Lonen en salarissen	4.941	4.401
Pensioenlasten	869	791
Overige sociale lasten	549	483
	6.359	5.675

De personeelskosten kunnen als volgt worden gesplitst:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Personeelskosten Financieringsbedrijf	2.756	2.498
Personeelskosten Ontwikkelingsbedrijf	3.603	3.177
	6.359	5.675

Het gemiddeld aantal in de groep werkzame werknemers, berekend op fulltimebasis en uitgesplit naar activiteiten, bedroeg:

	2021	2020
Financieringsbedrijf	22,5	20,7
Ontwikkelingsbedrijf	30,0	26,9
	52,5	47,6

Pensioenen

N.V. LIOF is vrijwilling aangesloten bij het Pensioenfonds ABP. De regelingen worden gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst is beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waar onder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de groep en worden in de balans opgenomen in een voorziening.

De waardering van de verplichting is de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om deze per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening. Een pensioenvordering wordt in de balans opgenomen wanneer de groep beschikkingsmacht heeft over de pensioenvordering, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die de pensioenvordering in zich bergt zullen toekomen aan de groep, en wanneer de pensioenvordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. Ultimo 2021 (en 2020) waren er voor N.V. LIOF geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Deze regeling wordt onder het Nederlandse pensioenstelsel gefinancierd door afdrachten aan het pensioenfonds ABP. Deelname aan het pensioenfonds is verplicht gesteld in de arbeidsovereenkomst van N.V. LIOF.

De opbouw van de pensioenaanspraken wordt steeds in het betreffende kalenderjaar afgefinancierd door middel van (tenminste) kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling is een middelloonregeling met -voor zowel actieve als inactieve deelnemers (slapers en gepensioneerden)- voorwaardelijke toeslagverlening. De toeslagverlening is afhankelijk van het beleggingsrendement. De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise (ad € 14.550). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd (op € 112.189). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt tenminste 25,9% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van pensioenfonds ABP op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen. De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2021 volgens opgave van het fonds 110,2% (2020: 93,2%). Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de groep bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

Bezoldiging bestuurders

N.V. LIOF past vrijwilling de kaders van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector ("WNT") toe voor wat betreft de maximale bezoldiging en publicatie van de bezoldiging van de directie en toezichthouders. N.V. LIOF valt niet onder de WNT.

De bezoldiging van de bestuurder kan als volgt worden gespecificeerd (presentatie zoals voor WNT gebruikelijk is):

(bedragen in euro's x 1.000)	T.van Elk	
	2021	2020
Beloning	176	173
Belastbare onkostenvergoedingen	7	7
Beloningen betaalbaar op termijn (1)	22	21
	205	201
<i>Toegepast WNT maximum:</i>	<i>209</i>	<i>201</i>

(1) Betreft het werkgeversgedeelte van de pensioenpremie.

Bezoldiging toezichthouders en investeringscommissie

Naast het toezichthoudende orgaan, de Raad van Commissarissen ("RvC"), is er met ingang van mei 2018 ook een Investeringscommissie ("IC"). Leden van beide organen ontvangen alleen een vaste vergoeding.

De bezoldiging van de leden van beide organen kan als volgt worden gespecificeerd:

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
De vergoeding voor de Raad van Commissarissen (2021: gem. 3 personen; 2020: gem. 3 personen)	42	44
De vergoeding voor de Investeringscommissie (2021: 3 personen; 2020: 3 personen)	47	46
	89	90

De bezoldiging van de toezichthouders kan als volgt worden gespecificeerd en vergeleken met de WNT:

(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Naam: Dhr. R. van Leen		
Functie: Lid RvC		
Periode: Met ingang van juni 2018 lid, vanaf juni 2019 voorzitter		
Bezoldiging:	16	16
<i>Toegepast WNT maximum:</i>	31	29
Naam: Mevr. S. Croonenberg		
Functie: Lid RvC		
Periode: Met ingang van juni 2019		
Bezoldiging:	12	11
<i>Toegepast WNT maximum:</i>	21	19
Naam: Dhr. H. Jennissen		
Functie: Lid RvC		
Periode: Met ingang van juni 2018		
Bezoldiging:	12	11
<i>Toegepast WNT maximum:</i>	21	19
Overig	2	6
Totale vergoeding voor de Raad van Commissarissen	42	44

16. Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Bedrijfsgebouw en en terreinen	-	-
Andere vaste bedrijfsmiddelen	229	228
	229	228

17. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Huisvestingskosten	283	266
Reis- en verblijfkosten	18	35
Kantoorkosten	160	159
PR	216	201
Advies en projectkosten	765	602
Automatiseringskosten	274	250
BTW teruggave	-194	-77
Overig	7	7
	1.529	1.443

Accountants honoraria

De accountants honoraria (KPMG) kunnen als volgt worden samengevat:

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Onderzoek van de jaarrekening	129	96
Andere controle-opdrachten	-	-
Adviesdiensten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controle diensten	-	-
	129	96

18. Uitkomst der financiële baten en lasten

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Opbrengst verkoop participaties	3.687	309
Aanschafw aarde desinvesteringen participaties	-2.281	-175
Transactieresultaat desinvesteringen participaties	1.406	134
Voorziening desinvesteringen participaties	1.846	-
Resultaat boekjaar desinvesteringen participaties	3.252	134
Dividendopbrengsten	494	964
Rente- en provisiebaten participaties en leningen u/g	1.413	1.092
Opbrengsten financieringsbedrijf	288	-
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren	5.447	2.190
Verrekening resultaat Nedermaas en LOF met Ministerie EZK	3.303	2.229
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	3.303	2.229
Dotatie voorzieningen participaties en leningen u/g	-8.877	-11.194
Vrijval voorzieningen participaties en leningen u/g	4.034	2.690
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-4.843	-8.504
Rentelasten en bankkosten	-142	-299
Rentelasten en soortgelijke kosten	-142	-299
	3.765	-4.384

Het resultaat desinvesteringen participaties ad €3,2 miljoen bestaat vrijwel geheel uit één belang dat in 2021 verkocht is.

De dotatie een en vrijval van voorzieningen participaties en leningen u/g hebben betrekking op waardingsaanpassingen op basis van de ontwikkelingen en gewijzigde vooruitzichten bij de betreffende ondernemingen.

De verrekening resultaat Nedermaas en LOF met Ministerie EZK is nader toegelicht bij de langlopende schulden aan aandeelhouders (toelichting nr. 8).

De dividendopbrengsten kunnen als volgt worden gesplitst:

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Ontvangen dividend in het kader van een exit	-	-
Overige ontvangen dividenden	494	964
	494	964

19. Vennootschapsbelasting

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Bedrijfseconomisch resultaat	2.030	-6.228
Bij/Af: Onbelaste resultaten	-3.272	3.166
Bij: Niet aftrekbare gemengde kosten	16	15
Fiscaal resultaat	-1.226	-3.047
Vennootschapsbelasting in de resultatenrekening	-	-

De verrekenbare fiscale verliezen zijn niet gewaardeerd en bedragen ultimo 2021 EUR 7,1 mln (verrekenbare verliezen ultimo 2020: EUR 5,9 mln).

Er is geen actieve belastinglatentie opgenomen voor mogelijke fiscaal verrekenbare verliezen omdat niet verwacht worden dat deze op korte termijn gerealiseerd kunnen worden.

Transacties met verbonden maatschappijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van LIOF of de nauw verwanten zijn verbonden partijen.

Er hebben geen transacties van betekenis plaatsgevonden met verbonden partijen welke niet onder normale marktomstandigheden zijn aangegaan.

De voornaamste transacties met verbonden partijen betreffen de ontvangst van subsidies verstrekt door beide aandeelhouders / subsidiënten en doorbelasting van personeelskosten voor fondsen welke beheerd worden voor de Provincie Limburg, zijnde het Limburg Business Development Fonds (LBDF) B.V. en het MKB-Leningenfonds (MKB-L) B.V.. Deze reguliere opbrengsten zijn reeds toegelicht onder 13. Netto-omzet en 14. Overige bedrijfsopbrengsten.

Enkelvoudige balans per 31 december 2021

(voor resultaatbestemming)

(bedragen in euro's x 1.000)

31-12-2021 31-12-2020

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

1. Bedrijfsgebouw en en terreinen	-	-
1. Andere vaste bedrijfsmiddelen	868	1.070
	868	1.070

Financiële vaste activa

2. Deelneming in groepsmaatschappijen	16	16
3. Overige effecten	27.118	24.474
3. Overige vorderingen	12.548	15.000
	39.682	39.490

Vorderingen

4. Vordering op groepsmaatschappijen	774	1.019
Vordering op aandeelhouders	9.967	-
5. Overige vorderingen en overlopende activa	566	907
	11.307	1.926

Liquide middelen

Liquide middelen	60.661	49.735
------------------	---------------	---------------

Totaal activa

112.518 92.221

Passiva

Eigen vermogen

6. Gestort kapitaal	53.249	53.249
7. Agio	39.797	22.397
8. Overige reserves	11.145	17.373
9. Resultaat boekjaar	2.030	-6.228
	106.221	86.791

Voorzieningen

10. Overige voorzieningen	1.154	1.177
---------------------------	--------------	--------------

Kortlopende schulden

Schulden aan aandeelhouders	180	1.082
Crediteuren	135	236
Belastingen en sociale premies	8	238
Onderhanden subsidieprojecten	3.985	1.850
11. Overige schulden en overlopende passiva	835	847
	5.143	4.253

Totaal passiva

112.518 92.221

Enkelvoudige resultatenrekening 2021

(voor resultaatbestemming)

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Netto-omzet	4.431	4.017
Overige bedrijfsopbrengsten	2.029	1.520
Som der bedrijfsopbrengsten	6.460	5.537
12. Lonen en salarissen	4.941	4.401
12. Pensioenlasten en overige sociale lasten	1.418	1.274
Afschrijvingen op materiële vaste activa	229	228
Overige bedrijfskosten	1.463	1.344
Som der bedrijfslasten	8.051	7.247
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	4.981	1.967
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-1.237	-6.196
Rentelasten en soortgelijke kosten	-123	-289
13. Uitkomst der financiële baten en lasten	3.621	-4.518
Resultaat voor belastingen	2.030	-6.228
Vennootschapsbelasting	-	-
2. Resultaat deelnemingen	-	-
Resultaat na belastingen	2.030	-6.228

Nadere toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021, grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Voor de toelichting bij de vennootschappelijke balans en de vennootschappelijke resultatenrekening wordt verwezen naar de bij de geconsolideerde balans en geconsolideerde resultatenrekening gegeven toelichting. Als aanvulling hierop dient het hierna vermelde.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de onderneming in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Nadere toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2021

Activa

Vaste activa

1. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Bedrijfsgebouw en en -terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
Verrijgingsprijs per 1 januari 2021	758	1.749	2.507
Cumulatieve afschrijvingen en overige	-758	-679	-1.437
Boekwaarde per 1 januari 2021	-	1.070	1.070
Investerings	-	28	28
Afschrijvingen	-	-230	-230
Desinvesteringen - aanschafwaarde	-505	-6	-511
Desinvesteringen - cumulatieve afschrijving	505	6	511
Boekwaarde per 31 december 2021	-	868	868
Verrijgingsprijs per 31 december 2021	253	1.771	2.024
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december 2021	-253	-903	-1.156
Boekwaarde per 31 december 2021	-	868	868

In 2021 is een bouwterrein te Heerlen met een boekwaarde van nihil verkocht voor € 764.000.

Financiële vaste activa

2. Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Het verloop van de deelnemingen in groepsmaatschappijen is in 2021 als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2020	Resultaat 2021	31-12-2021
LIOF BC Avantis BV	-276	-	-276
Nedermaas Hightech Ventures BV	16	-	16
LIOF Overbruggingsfonds (LOF) BV	-386	-	-386
Stand deelnemingen inclusief negatieve netto vermogenswaarde	-646	-	-646
Gepresenteerd als voorziening groeps- maatschappij (LIOF BC Avantis BV en LIOF Overbruggingsfonds (LOF) BV)	662	-	662
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	16	-	16

3. Overige effecten en overige vorderingen

De samenstelling van de overige effecten en overige vorderingen per 31 december 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Participaties		
Overige effecten	27.118	24.474
Leningen u/g aan participaties	10.737	12.041
Leningen u/g overig	1.811	2.959
Overige vorderingen	12.548	15.000

Boekwaarde	39.666	39.474
-------------------	---------------	---------------

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	31-12-2021 Totaal	31-12-2020 Totaal
Aanschafwaarde	46.015	14.568	1.894	62.477	67.000
Afw aorderingen	18.897	3.831	83	22.811	27.526
Boekwaarde	27.118	10.737	1.811	39.666	39.474

Het verloop van de aanschafw aarde financiële vaste activa in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	Totaal
Financiële vaste activa reeds gestort	46.526	17.455	3.019	67.000
Financiële vaste activa nog te storten	5.819	5.228	170	11.217
Stand per 1 januari 2021	52.345	22.683	3.189	78.217
<i>Bij:</i>				
-Nieuw e verw ervingen	11.250	120	2.500	13.870
-Uitbreidingen bestaande activa	100	1.890	133	2.123
-Conversie	765	-645	-120	-
	12.115	1.365	2.513	15.993
<i>Af:</i>				
- Desinvesteringen / aflossingen	-2.280	-2.920	-1.118	-6.318
- Vrijval commitments	-50	-1.847	-170	-2.067
- Liquidaties	-1.731	-2.356	-20	-4.107
	-4.061	-7.123	-1.308	-12.492
<i>Af:</i>				
- Financiële vaste activa nog te storten	-14.384	-2.357	-2.500	-19.241
Stand 31 december 2021	46.015	14.568	1.894	62.477

Het verloop van de afw aarderingen financiële vaste activa in 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	Participaties	Leningen u/g aan participaties	Leningen u/g overig	Totaal
Stand per 1 januari 2021	22.052	5.414	60	27.526
<i>Bij:</i>				
-Bijzondere w aardeverminderingen	3.177	1.737	103	5.017
-Herrubricering lening u/g aan participaties / overig	-	-	-	-
	3.177	1.737	103	5.017
<i>Af:</i>				
- Desinvesteringen / aflossingen	-1.845			-1.845
- Terugname bijzondere w aardeverminderingen	-2.756	-964	-60	-3.780
- Liquidaties	-1.731	-2.356	-20	-4.107
	-6.332	-3.320	-80	-9.732
Stand 31 december 2021	18.897	3.831	83	22.811

Als gevolg van verbeterde marktomstandigheden zijn de w aardeinschattingen van een aantal participaties / leningen u/g duurzaam verbeterd. In het verleden hierop afgeboekte bijzondere w aardeverminderingen zijn w aar mogelijk teruggenomen, op basis van feitelijke biedingen op aandelen, toegenomen beschikbare cashflow s en/of significant verbeterde performance. Het saldo mutaties afw aarderingen sluit niet met de resultatenrekening aangezien de afw aarderingen in deelneming Nedermaas verrekend w orden met de schulden aan aandeelhouders.

Participaties

In een aantal gevallen heeft de vennootschap waarin wordt geparticipeerd, of hebben haar aandeelhouders, volgens overeenkomst het recht op koop van de door de LIOF gehouden aandelen op een door kopers te bepalen moment binnen de overeengekomen contractperiode.

Leningen u/g aan participaties / overig

De leningen zijn overwegend achtergesteld en ten dele converteerbaar in aandelen (op overeengekomen voorwaarden). Dit betreft leningen met een looptijd van 2 tot 12 jaar waarover jaarlijks een rente wordt berekend variërend tussen 2% en 10% (afhankelijk van zekerheden, kredietwaardigheid en/of achterstelling). Van deze leningen u/g is een deel van het bedrag opeisbaar in 2022 maar gezien het verhoogde risico van deze leningen is dit deel niet als kortlopende vordering opgenomen.

Vorderingen

4. Vordering op groepsmaatschappijen

De vennootschap heeft de volgende rekening-courant verhoudingen met haar groepsmaatschappijen:

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
LIOF Business Center Avantis BV	258	258
Nedermaas Hightech Ventures BV	55	30
LIOF Overbruggingsfonds BV	461	731
Boekwaarde	774	1.019

5. Overige vorderingen en overlopende activa

De samenstelling van de overige vorderingen en overlopende activa per 31 december 2021 is als volgt:

(bedragen in euro's x 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren	298	627
Overige vorderingen en overlopende activa	268	280
Boekwaarde	566	907

Eigen vermogen

6. Gestort en opgevraagd kapitaal

In 2021 heeft deze post het volgende verloop:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Stand per 1 januari	53.249	53.369
Af: intrekking ingekochte eigen aandelen	-	-120
Stand 31 december	53.249	53.249

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 90.752.000 verdeeld in 800.000 aandelen elk nominaal groot € 113,44. Van dit kapitaal is, na verwerving van intrekken van 1.063 door LIOF gehouden gewone aandelen, € 53.248.623 volgestort. In het kapitaal van de vennootschap kan uitsluitend worden deelgenomen door publiekrechtelijke lichamen.

7. Agio

In 2021 heeft deze post het volgende verloop:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Stand per 31 december vorig boekjaar	22.397	-
Bij: herrubricering agio	-	22.397
Bij: agiostorting	17.400	-
Stand 31 december	39.797	22.397

In de jaarrekening 2020 werd het agio niet apart getoond, het effect van de aparte presentatie is getoond in de regel herrubricering agio.

Het besluit tot agiostorting van € 17,4 miljoen is genomen in 2021, hiervan is € 8,7 miljoen ontvangen in 2021 en € 8,7 miljoen in het eerste kwartaal van 2022.

8. Overige reserves

In 2021 heeft deze post het volgende verloop:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Stand per 31 december vorig boekjaar	17.373	38.441
Af: herrubricering agio	-	-22.397
Stand 31 december vorig boekjaar - voor winstverdeling	17.373	16.044
Resultaat vorig boekjaar	-6.228	1.209
Bij: intrekking ingekochte eigen aandelen	-	120
	-6.228	1.329
Stand 31 december	11.145	17.373

9. Resultaat boekjaar

(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Resultaat na belastingen	2.030	-6.228

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2020

De jaarrekening 2020 is vastgesteld in de algemene vergadering gehouden op 20 mei 2021. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel. Het negatieve resultaat is in mindering gebracht op de overige reserves.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

In overleg met de aandeelhouders stelt de directie, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voor het resultaat over het boekjaar 2021 ten bedrage van € 2.030.000 toe te voegen aan de overige reserves.

Voorzieningen

10. Overige voorzieningen

Dit betreft de volgende voorzieningen:
(bedragen in euro's x 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Negatieve boekw aarde deelneming LIOF Business Center Avantis BV	276	276
Negatieve boekw aarde deelneming LIOF Overbruggingsfonds (LOF) BV	386	386
Voorziening pensioen oud medewerkers	-	23
Voorziening earn out Beheer Innovatiefonds Provincie Limburg	492	492

Stand 31 december	1.154	1.177
--------------------------	--------------	--------------

De voorzieningen hadden het volgende verloop in 2021:	2021	2020
Stand per 1 januari	1.177	791
Bij: dotaties	-	386
	1.177	1.177
Af: vrijvallen en aanwendingen	23	-

Stand 31 december	1.154	1.177
--------------------------	--------------	--------------

Kortlopende schulden

11. Overige schulden en overlopende passiva

(bedragen in euro's x 1.000)

	31-12-2021	31-12-2020
Reservering vakantiegelden en vakantiedagen	457	339
Beheer BIPL	90	290
Overige vooruit ontvangen en nog te betalen kosten	288	218
	835	847

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken is € 0,3 miljoen (2020: € 0,3 miljoen). De resterende looptijd van het huurcontracten te Maastricht en Venlo zijn respectievelijk 6 jaar en 0,5 jaar.

De totale niet uit de balans blijvende huurverplichting per 31 december 2021 is EUR 1,2 miljoen (2020: EUR 1,3 miljoen). De verplichting binnen 1 jaar bedraagt EUR 0,3 miljoen (2020: EUR 0,3 miljoen). De verplichting van 2-5 jaar bedraagt EUR 0,7 miljoen (2020: EUR 0,6 miljoen). De verplichting groter dan 5 jaar bedraagt EUR 0,2 miljoen (2020: 0,4 miljoen).

De verplichtingen uit hoofde van met derden aangegane leaseovereenkomsten bedragen in totaal € 0,5 miljoen (2020: € 0,3 miljoen) en na 5 jaar € 0.

N.V. LIOF heeft zich gecommitteerd om € 19,2 miljoen (2020: € 11,2 miljoen) bij te storten in het vermogen van de participaties en/of leningen te verstrekken. De verstrekken van deze financiering vindt plaats als aan de gemaakte contractuele afspraak is voldaan. Hiermee hangt ook samen of en op welke termijn deze bedragen worden uitgeteerd.

Nadere toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2021

Bedrijfslasten

12. Lonen en salarissen, pensioenlasten en overige sociale lasten

De personeelskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Salarissen	4.115	3.743
Inleenkrachten	24	17
Overige personeelskosten	802	641
Lonen en salarissen	4.941	4.401
Pensioenlasten	869	791
Overige sociale lasten	549	483
	6.359	5.675

De personeelskosten kunnen als volgt worden gesplitst:
(bedragen in euro's x 1.000)

	2021	2020
Personeelskosten Financieringsbedrijf	2.756	2.498
Personeelskosten Ontwikkelingsbedrijf	3.603	3.177
	6.359	5.675

Het gemiddeld aantal in de groep werkzame werknemers, berekend op fulltimebasis en uitgesplitst naar activiteiten, bedroeg:

	2021	2020
Financieringsbedrijf	22,5	20,7
Ontwikkelingsbedrijf	30,0	26,9
	52,5	47,6

Het gemiddeld aantal in het buitenland werkzame werknemers bedroeg 0 (2020: 0).

13. Uitkomst der financiële baten en lasten

(bedragen in euro's x 1.000)	2021	2020
Opbrengst verkoop participaties	3.634	270
Aanschafw waarde desinvesteringen participaties	-2.280	-1.212
Transactieresultaat desinvesteringen participaties	1.354	-942
Voorziening desinvesteringen participaties	1.845	1.036
Resultaat boekjaar desinvesteringen participaties	3.199	94
Dividendopbrengsten	494	964
Rente- en provisiebaten participaties en leningen u/g	1.004	909
Opbrengsten financieringsbedrijf	284	-
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren	4.981	1.967
Dotatie voorzieningen participaties en leningen u/g	-5.017	-8.801
Vrijval voorzieningen participaties en leningen u/g	3.780	2.605
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-1.237	-6.196
Rentelasten en soortgelijke kosten	-123	-289
	3.621	-4.518

Ondertekening van de jaarrekening

Maastricht, 17 mei 2022

Directie
T. van Elk

Raad van Commissarissen
R. van Leen
H. Jennissen
S. Croonenberg

Overige gegevens

Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst

artikel 23

1

De Algemene vergadering kan besluiten de winst blijkende uit de door de algemene vergadering van aandeelhouders vastgestelde jaarrekening, of een gedeelte daarvan, te reserveren.

2

Voorzover na de reservering als bedoeld in het eerste lid nog uitkeerbare winst resteert, wordt deze als dividend op aandelen uitgekeerd.

3

Op uitkeringen aan aandeelhouders zijn de artikelen 104 en 105 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering van N.V. Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2021 van N.V. Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF) (of hierna: 'de vennootschap') te Maastricht (hierna: 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening uitgezonderd de effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking' een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van N.V. Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF) per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2021; en
- 2 het geconsolideerde kasstroomoverzicht 2021; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

De kapitaalbelangen in beleggingsfondsen zijn geclassificeerd als overige effecten in de toelichting op de financiële vaste activa en zijn verantwoord tegen de aanschafwaarde van EUR 17.436.000.

Wij verschillen van mening met de directie van de vennootschap over de interpretatie van enkele bepalingen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) en dientengevolge over de classificatie van een deel van de overige effecten. De kapitaalbelangen in beleggingsfondsen dienen ons inziens te worden geclassificeerd als deelneming in plaats van als overige effecten.

Conform de eisen die Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) op dit gebied stelt, dient het deel van de financiële vaste activa dat als deelneming classificeert tegen netto vermogenswaarde te worden verwerkt in plaats van tegen de aanschafwaarde.

Als gevolg hiervan is het eigen vermogen per 31 december 2020 te hoog verantwoord voor EUR 1.180.000 en is geen resultaat deelneming (verlies) verantwoord over het jaar 2021 voor EUR 1.758.000.

De winst na belasting over het jaar 2021 zou EUR 1.758.000 lager moeten zijn en zowel de financiële vaste activa als het eigen vermogen per 31 december 2021 zouden EUR 2.938.000 lager moeten zijn.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van N.V. Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten ('ViO') en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants ('VGBA').

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevings-systeem moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controle-standaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.
Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controle-verklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 17 mei 2022
KPMG Accountants N.V.

A.J. van Eijk RA

Bijlage 1: Overzicht portfolio

Participaties LIOF

naam	korte omschrijving activiteit	plaats/gemeente	belang (%)	jaar
NV LIOF (69)				
Agro/Food (4)				
1 Bakeplus Holding BV	groothandel in bakkerij grondstoffen	Venlo	17,4	2000
2 Brightlands Agrifood Ventures BV	venture capital fonds in agri- en voedseltechnologie	Venlo	7,1	2017
3 Hessing B.V.	Verwerken en snijden van groente en fruit tot panklare groentes	Zwaagdijk-Oost	lening	2021
4 Vierde Generatie BV	Aanbieden van volledig verzorgde catering van events en feesten	Kerkrade	30,0	2020
Energy (1)				
1 Braden Europe Holding BV	Engineering van onderdelen voor elektriciteitscentrales die worden aangedreven door gasturbines	Heerlen	35,0	2019
Health (17)				
1 Atriva Therapeutics GmbH	a biopharmaceutical company pioneering the development of host-targeting antiviral therapies.	Tübingen	11,7	2020
2 Brainmarker BV	diagnose tools voor hersenaandoeningen	Heerlen	20,0	2007
3 Cristal Delivery BV	creëren van superieure medicinale producten	Maastricht	8,4	2017
4 Eqlence Holding BV	een e-procurementsysteem ontwikkelt t.b.v. inkopen van lab chemicaliën.	Maastricht	13,1	2019
5 Fortimedix Holding BV	medische apparatuur en implantaten Nuth	Nuth	17,8	2009
6 Fortimedix Surgical Holding BV	medische apparatuur en implantaten Nuth	Nuth	15,6	2017
7 Glanum Holding BV	productie en beschikbaarstelling van diagnostische middelen aan de gezondheidszorg	Weert	15,0	2020
8 Goofra Quality Products BV	vervaardigt (fijn)mechanische onderdelen door middel van draaien en frezen	Geleen	20,1	2017
9 Medace BV	dienstverlening medisch onderzoek	Maastricht	24,4	2018
10 Mirabilis	ontwikkelen van medicijnen	Den Haag	8,9	2018
11 Nano4Imaging GmbH	MRI-zichtbare coatings	Aachen	4,5	2011
12 Neuroplast Beheer BV	Ontwikkeling klinische validatie en vermarkting van stamceltherapie voor behandeling acute dwarslaesie	Geleen	16,9	2019
13 Embloom BV (TelePsy BV)	diagnose- en behandelmethodiek voor GGZ	Maastricht	26,6	2010
14 Stepping Stone Fund I	fonds voor vroege fase life sciences	Amsterdam	2,4	2021
15 TCHF BV III	beleggingsfonds	Utrecht	1,3	2020
16 Thuja capital healthcare investor BV	beleggingsfonds	Utrecht	13,5	2016
17 Maastricht Protonentherapie BV (ZON-PTC)	behandeling van kanker- en kankeronderzoek dmv protonentherapie	Maastricht	lening	2016
High tech & smart services (9)				
1 Apostle BV	Social media beheertool	Venlo	14,9	2014
2 Cadac BV	tekenkamerautomatisering en ICT	Heerlen	28,0	1998
3 DC Power Holding BV	Vervaardiging van overige elektrische apparatuur	Kerkrade	8,2	2019
4 GoBikeServices BV	service & delivery facilitator high- end fietsen voor B2BC en B2B	Maastricht	26,1	2018
5 IGL BV	ingenieursbureau voor landmeetkunde, hydrografie en advisering.	Herten	15,0	2018
6 Kellpla BV	vervaardigen van overige producten van kunststof	Venlo	31,4	2017
7 Luminosa BV	logistieke dienstverlener (4PL) voor de gehele internationale staalketen	Maastricht	25,0	2018
8 Stella Nove Intellectual Property BV	ontwikkeling en vermarkting van software oplossing gericht op het financiële afsluitingsproces bij bedrijven	Maastricht	7,5	2018
9 Unconstrained Robotics Holding BV (Accerion)	Ontwikkelen en verkopen van positioneringssoftware voor AGV's	Venlo	22,0	2019

naam	korte omschrijving activiteit	plaats/gemeente	belang (%)	jaar
Materials (6)				
1 Brightlands Ventures Partners Fund IV B	Fonds met als doel investering in startup/scaleup in chemtech, health en circular materials	Geleen	28,3	2021
2 Chemelot Ventures BV	venture capital fonds life sciences	Maastricht	25,0	2013
3 Limburg Venture BV (DSM/LIOF)	venture capital fonds life sciences	Maastricht	37,5	2003
4 Polyscope Holding BV	productie SMA-copolymeren	Geleen	12,7	2006
5 Smart Level Company BV	flexibel ladder systeem	Beringe	15,0	2017
6 Vertoro BV	Onderzoek naar en ontwikkeling en vermarketing van duurzame energie, chemicaliën en materialen	Geleen	3,7	2021
Systems (16)				
1 Admesy Group BV	ontwikkelen en produceren van colorimeters	Ittervoort	40,7	2006
2 Applied Biomedical Systems BV	ontwikkeling medisch instrumenten	Maastricht	19,3	2013
3 Babywatcher BV	produceren, verhuren en vermarkten van echoapparatuur	Ulestraten	13,5	2016
4 Ceradure Products BV	gespecialiseerde racefiets onderdelen	Stein	30,0	2011
5 Chemtrix BV	ontwikkelen micro reactor systemen	Echt	18,4	2015
6 Grow-X BV	groeibedrijven helpen bij het digitaliseren van commerciële processen	Heerlen	33,3	2021
7 Hassani Design BV	ontwikkeling en productie van mijn-opsporing apparatuur	Maastricht	lening	2020
8 ICM Mediaholding BV	Aanbieden tailor-made TV content	Maastricht	27,5	2014
9 InCompanyMedia BV	Aanbieden tailor-made TV content	Maastricht	lening	2011
10 Infotek BV	gepatenteerde watersnij technologie	Belfeld	20,2	2012
11 Ivengi BV	Bouwer van (maat) softwareoplossingen voor de zakelijke markt	Maastricht	35,1	2020
12 Melotte Pumptechnology	Productie en verkoop van onderwaterpompen	Maastricht	33,3	1999
13 Aluminium Gieterij BV	Aluminium gieterij	Tegelen	16,1	2009
14 Phenospex BV	geautomatiseerd plant management	Heerlen	17,3	2011
15 Stogger BV	ontwikkeling van beademingsproduct Freebreathing	Panningen	lening	2020
16 Venne Electronics BV	industriële elektronica	Maastricht-airport	35,0	2001
Overige (16)				
1 Borski Fund Coöperatief U.A.	fonds gericht op investeringen startups en scaleups in Tech met vrouwelijke ondernemer	Amsterdam	1,3	2021
2 C & C Automotive	productie van en handel in remsystemen voor oldtimers	Baarlo	33,3	2018
3 Eurode business center	grensoverschrijdend bedrijvent centrum	Kerkrade/Herzogenrath	45,0	2003
4 Fortezza Maastricht BV	logistieke dienstverlener gespecialiseerd in staal	Maastricht	25,0	2018
5 Fortezza Maastricht II BV	logistieke dienstverlener gespecialiseerd in staal	Maastricht	25,0	2018
6 Frissen Holding	Verkoop en leasing van machines en gereedschappen voor grondverzet, intern transport, reiniging en tuin en park.	Valkenburg a/d Geul	lening	2005
7 GEM Californië	ontwikkeling bedrijventerrein	Horst a/d Maas	15,3	2004
8 GOB Aachen Heerlen BV	grensoverschrijdend bedrijventerrein	Heerlen	25,0	1997
9 Grivec Bros BV	Ontwikkelen en online vermarkten eigen collectie duurzame jeans, bovenkleding en accessoires.	Kerkrade	20,0	2020
10 Hartelt Fund Managment BV	opzetten, inrichten en beheren beleggingsfondsen	Maastricht	25,0	2015
11 LHB BV	herstructurering bedrijventerreinen	Maastricht	33,3	2009
12 Technostarters ZON BV	fonds t.b.v. technologische (door)starters	Tilburg	50,0	1996
13 Technostarters Zuid Ned BV	fonds t.b.v. technologische (door)starters	Eindhoven	26,4	2006
14 Texture Tex BV	twijnen van garens voor de tapijtindustrie	Kerkrade	20,0	1995
15 Toverland	attractiepark	Sevenum	lening	2017
16 Verschuieren Orgelbouw BV	vervaardigen van muziekinstrumenten	Heythuysen	lening	2018

Participaties Nedermaas Hightech Ventures B.V.

naam	korte omschrijving activiteit	plaats/gemeente	belang (%)	jaar
Nedermaas Hightech Ventures B.V. (7)				
Agro / Food (2)				
1 Bioactor BV	ontwikkelen voedingssupplementen	Maastricht	9,8	2011
2 Phenospex BV	geautomatiseerd plant management	Heerlen	22,1	2011
Health (4)				
1 Cristal Delivery BV	creëren van superieure medicinale producten	Maastricht	3,0	2013
2 Cytuvax BV	ontwikkelen effectieve vaccins ter kankerbestrijding	Maastricht	28,6	2012
3 Enzytag BV	ontwikkelen, produceren op aminozuren gebaseerde producten	Sittard-Geleen	7,8	2018
4 Adjutec BV	ontwikkelen, produceren en vermarkten vaccinatie gerelateerde producten voor immunotherapeutische behandelingen van tumoren	Maastricht	17,1	2018
Systems (1)				
1 Applied Biomedical Systems BV	ontwikkeling medisch instrumenten	Maastricht	11,2	2010

Participaties LIOF Overbruggingsfonds (LOF) B.V.

naam	korte omschrijving activiteit	plaats/gemeente	belang (%)	jaar
LIOF Overbruggingsfonds B.V. (51)				
Agro / Food (5)				
1 Cerescon BV	ontwikkeling en vermarketing van selectieve oogstrobots	Heeze	lening	2020
2 EGGXPERT BV	ontwikkelen en verkopen van hoogwaardige cosmetica- en gezondheidsproducten op basis van de inhoudsstoffen van eierschaalmembranen	Geleen	lening	2020
3 Green Meat Products BV	ontwikkelingen, productie en verkoop van veganistische vleesvervangers	Horn	lening	2021
4 Klavier Holding BV	financiële holding	Venlo	lening	2020
5 Noviofonics BV	ontwikkelen en vermarkten polymeer NovioHelix	Venlo	lening	2021
Health (11)				
1 Cryosol-World	oplossingen ontwikkelen en vermarkten op het gebied van snel invriezen van biologische monsters	Maastricht	lening	2020
2 Fited BV	het 3D printen van patiënt specifieke scoliosis braces op basis van geautomatiseerde ontwerpmodellering	Maastricht	lening	2020
3 Fortimedix Surgical Holding BV	medische apparatuur en implantaten Nuth	Nuth	lening	2020
4 Glanum Holding BV	productie en beschikbaarstelling van diagnostische middelen aan de gezondheidszorg	Weert	lening	2020
5 Health Value Creation BV	design, ontwikkeling en klinische validatie en verkoop van gepatenteerde medische hulpmiddelen voor kijk operaties	Maastricht	lening	2020
6 Holding DVML BV	groothandel in farmaceutische producten	Maastricht	lening	2020
7 Mind Mansion BV	ontwikkelen en aanbieden van een VR platform ter behandeling van angststoornissen	Eindhoven	lening	2020
8 Neuroplast BV	ontwikkeling klinische validatie en vermarketing van stamceltherapie voor behandeling acute dwarslaesie	Geleen	lening	2020
9 Pharmi BV	Digitale apotheker.	Maastricht	lening	2020
10 PlenSat BV	ontwikkel van Digestible Balloons.	Wessem	lening	2020
11 Telas BV	ontwikkeling, productie en verkoop van wegwerp steunkousen	Sevenum	lening	2021
High tech & smart services (15)				
1 8vance Matching Technologies BV	matchingsplatform voor recruiters	Steyl	lening	2021
2 Bodygraph BV	het ontwikkelen van body monitoring toepassingen binnen de smart-textiele industrie	Roermond	lening	2020
3 Cleany Works BV	Het houden en uitvoeren van een (digitaal) platform welke platformvraag en aanbod bij elkaar brengt met betrekking tot schoonmaak	Echt	lening	2021
4 Compoform BV	ontwikkeling innovatieve, sterke, ultra-lichte en recyclebare composiet platen voor verschillende toepassingen.	Beek	lening	2020
5 Desolenator BV	het ontwikkelen en verkopen van zonne-energie aangedreven zeewater ontziltingsinstallaties	Maastricht	lening	2020
6 EMDR-VR	ontwikkelen van autonome VR software voor de GGZ waarmee een client sneller, effectiever en intensiever behandelt kan worden	Maastricht	lening	2020
7 Equilence Holding BV	ontwikkelen en verkopen van een dynamisch inkoopstelsel (applicatie) voor grotere afnemers van labchemicaliën	Maastricht	lening	2020
8 Get Bike Service Internationaal BV	service & delivery facilitator high-end e-bikes en LEV's in B2B segment	Maastricht	lening	2021
9 Gigit BV	App voor het raten van live optredens en festivals	Horst	lening	2021
10 Jamafa Machinery BV	vervaardiging van machines voor de sierteeltsector	Kelpen-Oler	lening	2020
11 Per Saldo Plus BV	ontwikkelen en vermarkten van een platform voor Governance, Risk & Compliance	Maastricht	lening	2020
12 Smarter Nozzle Europe BV	ontwikkelen en vermarkten van een digitaal mediaconcept dmv een AMOLED scherm wordt aangeboden op een tankpistool.	Kessel	lening	2020
13 SteelTrace BV	een platform voor de traceerbaarheid van staal door de productieketen heen	Maastricht	lening	2020
14 Vectioneer BV	ontwikkelen en verkopen van geavanceerde besturingstechniek voor de High-Tech sectoren in de Luchtvaart en Industrie/Robotica.	Maastricht	lening	2020
15 Yess Lightning BV	ontwikkeling van slimme wegbelijning	Geleen	lening	2020

naam	korte omschrijving activiteit	plaats/gemeente	belang (%)	jaar
Materials (2)				
1 CeraCarbon Racing	ontwikkeling, productie en verkoop van high end producten van CeraCarbon aan de eindgebruiker of tussenhandel.	Stein	lening	2020
2 ChemtriX BV	ontwikkeling, productie en verkoop en productie van reactoren voor flow chemistry,	Echt	lening	2020
Systems (10)				
1 BabyWatcher BV	produceren, verhuren en vermarkten van echoapparatuur	Ulestraten	lening	2020
2 Blue Engineering BV	Engineering van hard- en software	Venlo	lening	2020
3 Cristal Delivery BV	creëren van superieure medicinale producten	Maastricht	lening	2020
4 E-Commerce Center BV	e-fulfilment	Heerlen	lening	2020
5 Hassani Design BV	ontwikkeling en productie van mijn-opsporing apparatuur	Maastricht	lening	2020
6 My ID BV	leveren van geïntegreerde logistieke processen en data services aan de markt	Venlo	lening	2020
7 Paztir BV	ontwikkelen en produceren van fleet management solutions en smart key solutions	Molenhoek	lening	2020
8 Pharox BV	ontwikkelen en leveren van SAAS oplossingen op basis van sensoren en apps	Venlo	lening	2020
9 Unconstrained Robotics BV	Ontwikkelen en verkopen van positioneringssoftware voor AGV's	Venlo	lening	2020
10 Zoof Wheelchairs BV	ontwikkeling en verkoop van innovatieve, inklapbare rolstoelen	Echt	lening	2020
Overige (8)				
1 Asterisque BV	ontwikkelen totaaloplossing van EPD, registraties, planning, declaraties tot patiëntenportalen	Heerlen	lening	2020
2 Blackbelt Holding BV	Bedenken, ontwerpen, assembleren en verhandelen van 3d-printers op basis van de gepatenteerde belting methode.	Belfeld	lening	2020
3 CAR Holding BV	ontwikkeling van medische hulpmiddelen voor de behandeling van Cardiovasculaire aandoeningen	Geleen	lening	2020
4 ChemIP BV	ontwikkelen, produceren en vermarkten van functionele coatings.	Geleen	lening	2020
5 i-Med Technology BV	Vervaardiging van optische instrumenten en apparatuur	Maastricht	lening	2021
6 Innoveins Seed Solutions BV	richt zich op het aanbieden van specialistisch onderzoek naar zaden	Meterik	lening	2020
7 Swip Swap Holding BV	ruilapp voor kinderspeelgoed	Maastricht	lening	2020
8 Zuyderwende BV	verlenen van ambulante zorg bij verslaving	Heerlen	lening	2020

Bijlage 2: Resultatenrekening N.V. LIOF

Geconsolideerde resultatenrekening gesplitst per bedrijf

Financieringsbedrijf

(bedragen in euro's x 1.000)

2021

2020

Netto-omzet	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	1.860	1.456
Som der bedrijfsopbrengsten	1.860	1.456
Personeelskosten	2.756	2.498
Afschrijvingen op materiële vaste activa	98	99
Overige bedrijfskosten	741	703
Som der bedrijfslasten	3.595	3.300
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	5.447	2.190
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	3.303	2.229
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-4.843	-8.504
Rentelasten en soortgelijke kosten	-142	-299
Uitkomst der financiële baten en lasten	3.765	-4.384

Resultaat voor belastingen	2.030	-6.228
-----------------------------------	--------------	---------------

Vennootschapsbelasting	-	-
------------------------	---	---

Resultaat deelnemingen	-	-
------------------------	---	---

Resultaat na belastingen	2.030	-6.228
---------------------------------	--------------	---------------

Ontwikkelingsbedrijf

(bedragen in euro's x 1.000)

2021

2020

Netto-omzet	4.431	4.017
Overige bedrijfsopbrengsten	91	29
Som der bedrijfsopbrengsten	4.522	4.046
Personeelskosten	3.603	3.177
Afschrijvingen op materiële vaste activa	131	129
Overige bedrijfskosten	788	740
Som der bedrijfslasten	4.522	4.046
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-	-
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-
Uitkomst der financiële baten en lasten	-	-

Resultaat voor belastingen	-	-
-----------------------------------	----------	----------

Vennootschapsbelasting	-	-
------------------------	---	---

Resultaat deelnemingen	-	-
------------------------	---	---

Resultaat na belastingen	-	-
---------------------------------	----------	----------

Financierings- en ontwikkelingsbedrijf

(bedragen in euro's x 1.000)

	Financierings- bedrijf	Ontw ikkelings- bedrijf	2021 Totaal	Financierings- bedrijf	Ontw ikkelings- bedrijf	2020 Totaal
Som der bedrijfsopbrengsten	1.860	4.522	6.382	1.456	4.046	5.502
Som der bedrijfslasten	3.595	4.522	8.117	3.300	4.046	7.346
Uitkomst der financiële baten en lasten	3.765	-	3.765	-4.384	-	-4.384
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	2.030	-	2.030	-6.228	-	-6.228
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Resultaat deelneming / participaties	-	-	-	-	-	-
Resultaat	2.030	-	2.030	-6.228	-	-6.228

Enkelvoudige resultatenrekening gesplitst per bedrijf

Financieringsbedrijf

(bedragen in euro's x 1.000)

2021 2020

Netto-omzet	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	1.938	1.491
Som der bedrijfsopbrengsten	1.938	1.491
Personeelskosten	2.756	2.498
Afschrijvingen op materiële vaste activa	98	99
Overige bedrijfskosten	675	604
Som der bedrijfslasten	3.529	3.201
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	4.981	1.967
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-1.237	-6.196
Rentelasten en soortgelijke kosten	-123	-289
Uitkomst der financiële baten en lasten	3.621	-4.518
Resultaat voor belastingen	2.030	-6.228
Vennootschapsbelasting	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-

Resultaat na belastingen **2.030** **-6.228**

Ontwikkelingsbedrijf

(bedragen in euro's x 1.000)

2021 2020

Netto-omzet	4.431	4.017
Overige bedrijfsopbrengsten	91	29
Som der bedrijfsopbrengsten	4.522	4.046
Personeelskosten	3.603	3.177
Afschrijvingen op materiële vaste activa	131	129
Overige bedrijfskosten	788	740
Som der bedrijfslasten	4.522	4.046
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-	-
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-	-
Waardeveranderingen van vorderingen die tot de vaste activa behoren en van effecten	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-
Uitkomst der financiële baten en lasten	-	-
Resultaat voor belastingen	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-
Resultaat deelnemingen	-	-

Resultaat na belastingen **-** **-**

Bijlage 3: Business Development overzicht

Business Development, majeure programma's, projecten en activiteiten

Team Internationaal

Trade Relations. In het kader van het nationale Trade Relations-programma heeft LIOF in 2021 68 ondernemingen ondersteund. Met deze ondernemingen zijn de internationale ambities besproken, hun behoeften en hoe LIOF daarbij via haar internationale netwerk kan ondersteunen. Het huidige programma eindigt per Q2 2022. En beperkt vervolg tot eind 2022 is gegarandeerd. De Regionale OntwikkelingsMaatschappijen, met LIOF mede in de lead, zetten zich in voor een volwaardig en langdurig vervolg middels een lobby naar onder andere Tweede Kamerleden.

Enterprise Europe Network. November 2021 is vanuit de EU informeel akkoord gekregen op de Nederlandse propositie voor het Enterprise Europe Network-programma (EEN). In een consortium van RVO en de ROM's (uitgezonderd NOM) geven we vanaf 2022 gedurende 3,5 jaar (met een optie tot verlenging met een gelijke periode) uitvoering in Nederland aan dit Europese programma. Het doel is grensoverschrijdende technologie-matchmaking tot stand te brengen tussen MKB'ers onderling en tussen MKB'ers met grootbedrijven en/of kennisinstellingen. Zo'n matchmaking kan de opmaat zijn tot structurele samenwerking en een handelsrelatie. De inzet op het programma wordt sluitend gedekt door de EU en het Ministerie van EZK.

Team Innovatieondersteuning

CIRCO-track. In 2021 hebben we uitvoering gegeven aan twee edities van het nationale CIRCO-track-programma. Hiermee bieden we in een mix van collectieve workshops en aansluitende individuele ondersteuning aan ondernemers om hun product, proces en/of voortbrengingsketen circulair te maken. Het betrof acht bedrijven in de bouw c.q. betonindustrie respectievelijk zes bedrijven in de verpakkingindustrie.

LimburgToekomstbestendig. 2021 was het eerste volledige loopjaar van het ontwikkelprogramma LimburgToekomstbestendig. Met het programma kunnen we meerjarig Limburgse MKB'ers aanzetten tot en ondersteunen bij innovaties met een economische potentie en tegelijk een impact op de energie-, circulariteits-, gezondheids- en/of digitaliseringstransitie. In 2021 hebben we 54 MKB'ers vanuit LimburgToekomstbestendig kunnen ondersteunen bij het in gang zetten van dergelijke innovaties, met een totale projectwaarde van € 6,7 miljoen.

LimburgToerisme. Met als doel innovatief ondernemerschap binnen de sector toerisme & recreatie te bevorderen en ondernemers te ondersteunen bij de ontwikkeling van onderscheidende productmarktcombinaties en businessmodellen, hebben wij het programma LimburgToerisme ontwikkeld. Het programma is gefinancierd door Provincie Limburg en per februari 2021 gestart. Sindsdien hebben wij 37 ondernemers kunnen ondersteunen met hun innovatieprojecten, met een gesommeerde projectwaarde van € 1,8 miljoen.

Limburg Herstelt & Versnelt. REACT-EU is een directe reactie van de Europese Unie op de COVID-19-pandemie. De EU stelt via het REACT EU-programma extra middelen beschikbaar voor economisch herstel van de regio's en de transitie naar een groene en digitale economie. LIOF heeft hiertoe het project Limburg Herstelt & Versnelt ontwikkeld. Het project bouwt voort op drie bekende programma's en activiteiten: LimburgToekomstbestendig, LimburgToerisme en International Trade Development. Via de REACT-EU-bijdrage van € 6,0 miljoen kan LIOF van midden 2021 tot 1 juli 2023 een extra impuls geven aan MKB'ers die uit de COVID-19-pandemie willen innoveren en/of internationaliseren en hiermee bijdragen aan de vergroening en/of digitalisering van de Limburgse economie. Zo hebben we in 2021 al 17 innovatieprojecten kunnen initiëren en ondersteunen, met een projectomvang van € 3,1 miljoen.

CrossRoads2 Sustainable Energy. Het grensoverschrijdende project beoogt de CO₂-uitstoot in de Euregio Vlaanderen-Nederland te reduceren door het initiëren en financieren van grensoverschrijdende (technische) innovaties

binnen het MKB. Daarbij kan de CO₂-uitstoot zelf worden teruggedrongen, bijvoorbeeld door procesinnovatie, maar ook bij de klanten, bijvoorbeeld door het in de markt zetten van producten met een gereduceerde CO₂-uitstoot. In 2021 is één Limburgse MKB'er ondersteund vanuit het project.

FOOD2020. Dit grensoverschrijdende programma ondersteunt bij het ontwikkelen van concrete oplossingen binnen de foodsector in de Nederlands-Duitse grensregio, die bijdragen aan de uitdagingen waar de foodsector voor staat. Dit om de kloof tussen onderzoek en markt te overbruggen. Want alleen als onderzoeksresultaten worden vertaald in markgericht producten, zal de innovatiekracht van de regio leiden tot versteviging van de concurrentiepositie binnen Europa. In de laatste fase van het programma is nog één Limburgse MKB'er ondersteund. Inmiddels zijn we gestart met het ontwikkelen van een vervolgprogramma voor de nieuwe Interreg-periode VI.

ET2SMEs. Dit eveneens grensoverschrijdende project heeft tot doel het MKB in de Euregio Maas-Rijn aan te zetten tot en te ondersteunen bij het samenwerken aan innovaties rondom zogenoemde emerging technologies die mogelijk ook hun toepassing gaan vinden in de Einstein Telescoop. Het project is februari 2021 goedgekeurd en gefinancierd. Sindsdien hebben wij in het verslagjaar 45 Limburgse MKB'ers kunnen informeren over het project. Een deel hiervan kunnen wij in 2022 laten aansluiten bij het project en kunnen ondersteunen.

Slimmer Logistiek E-Fulfilment Management. In SLEM werken in totaal 15 partijen (voornamelijk Limburgse MKB'ers) samen in drie innovatielijnen: digitalisering en data-uitwisseling, toezicht en handhaving (douane) en automatisering en robotisering (e-fulfilment). Het project is verlengd tot 2023.

Syn-ergie. Het project in de grensregio Vlaanderen-Nederland heeft tot doel multimodale ladingsstromen op de vervoerscorridor mainports-Venlo-Duits achterland te optimaliseren. In de achterliggende jaren hebben meerdere verkenningen met verladers en logistiek dienstverleners van potentievolle cases plaatsgevonden. Mede door de ontwikkelingen in de sector (prijsstijging, congestie, minder verkeersdrukte door COVID-19) hebben deze verkenningen niet tot de start van een nieuwe corridor geleid. Het project is afgerond. De opgedane kennis en ervaring is in het Joint Corridors Off Road-project geborgd.

Government Digitization to Enhance Agro-food Chains. In het eerste kwartaal 2020 startte het GEDAC-project. Het project is gefinancierd door TKI Dinalog / NWO en de Provincie Limburg en beoogt het concurrentievoordeel van de Nederlandse agrarische sector te vergroten door een deel van de formele (douane- en NVWA-)processen te digitaliseren middels e-certificaten. Dit versnelt en vereenvoudigt de supplychain, verhoogt de efficiency in de chain en reduceert de kosten. Door de beperkende COVID-maatregelen is het project ernstig vertraagd. Het verzoek tot verlenging is inmiddels gehonoreerd.

MIT Zuid. Via een intensieve en gerichte communicatiecampagne over de MIT Haalbaarheids- en MIT R&D Samenwerkingssubsidie hebben wij het Limburgse MKB uitgedaagd de mogelijkheden te verkennen en eventueel aan te spreken. Dankzij onze ondersteuning bij het opwerken van de innovatieplannen en subsidieaanvragen zijn 30 Limburgse MKB'ers er in geslaagd subsidie te verkrijgen voor een totaal projectvolume van € 1,7 miljoen. De haalbaarheidsonderzoeken en innovatieprojecten zijn nu in uitvoering.

Team Business Development

Electric Green Last Mile (eGLM). Het eGLM-programma heeft tot doel het transport rond de logistieke knooppunten Venlo, Born en Duisburg in het Duits-Nederlandse grensgebied uit te voeren in een duurzaam concept met volwaardige elektrische trucks. Het project kent een grillig verloop. Voornamelijk door kinderziekten in de trucks, het achterblijven van ontwikkelingen van het batterijpakket en de uitrol van de laadinfrastructuur is de beoogde voortgang niet geboekt. In 2021 is gewisseld van e-truck-leverancier en is gezocht naar nieuwe partners voor het aanschaffen van de trucks. Dat heeft ertoe geleid dat in het laatste projectjaar 2022 nog enkele stappen gemaakt moeten en kunnen worden. Daarbij, als een spin-off van het lopende project, is het eGLM-consortium inmiddels aangehaakt bij het H2020-project PIONEERS. Dit is een breed programma met 45 deelnemende partijen rondom de verduurzaming van havens, waaronder die in Venlo. Het eGLM-consortium focust daarbij wederom op elektrificatie, ditmaal van haven-equipment.

Joint Corridors Off-Road. In samenwerking met de Topsector Logistiek en Provincie Limburg is binnen LIOF in 2021 een voltijds programmamanager Joint Corridors Off-Road voor Limburg gestart. Deze regionale programmamanager wordt voor de periode tot en met eind 2023 ingezet om onder het nationale Lean & Green Offroad-programma met verladers en vervoerders synchro-modale transportverbindingen op te starten, door te ontwikkelen en op te schalen. Waar mogelijk zullen goederenstromen via een modalschift van weg naar spoor en/of water logistieke stromen meer duurzaam worden afgewikkeld. In 2021 is een stevige basis gelegd voor dit programma's en zijn de eerste twee

corridors gestart en versterkt. Na een eerste aanloop worden uiteindelijk jaarlijks zo'n 85.000 trailers via water respectievelijk spoor vervoerd in plaats van over de weg, met een gesommeerde besparing van 75.000 ton CO₂.

From Waste to Profit. Met het project wordt beoogd MKB'ers in de grensregio te stimuleren tot circulair denken en hen te ondersteunen bij de eerste concrete, grensoverschrijdende stappen in die richting. Op 1 juli 2021 is het project, met enige vertraging vanwege het wegvallen van één van de beoogd partners, gestart. Binnen het project zullen wij ons inspannen om ruim 20 Limburgse MKB'ers actief in het project te betrekken en vanuit het project financieel te ondersteunen bij hun eerste circulaire stappen. Een kick-off heeft plaatsgevonden in oktober 2021; in maart 2022 is de eerste 'call' geopend.

Waterstof Routekaart Limburg. Eind 2021 is de Waterstof Routekaart Limburg opgeleverd. Met de partners Waterstof Coalitie Limburg (bundeling van met name private partijen) en de Provincie Limburg heeft LIOF een integrale routekaart opgesteld om waterstofontwikkeling in Limburg te bundelen, te versterken en versnellen. De inzet van LIOF ligt daarbij overwegend op de toepassing van waterstof in industriële processen en goederenmobiliteit.

EMR H2 Booster. Najaar 2021 is goedkeuring verkregen op een Interreg-subsidie verleend aan het project EMR H2 Booster. Het project brengt de waterstofprojecten en -ambities in de Euregio Maas Rijn in kaart. Op basis hiervan worden meerdere concrete grensoverschrijdende pilotprojecten geformuleerd. Deze kunnen vervolgens worden ingebracht in met name het aanstaande Interreg VI-programma. De eerdergenoemde Routekaart en EMR H2 Booster zijn wederzijds versterkend; de Routekaart geeft input voor de Booster en de Booster biedt de mogelijkheid om acties uit de Routekaart op te schalen naar de Euregio.

Investor Readiness Program (IRP). In 2021 zijn vervolgstappen gezet in het nationale Investor Readiness Program van de ROM's. Met behulp van de One Single Hub-subsidie van RvO is in samenwerking met de ROM's een nieuwe opzet ontwikkeld om het IRP landelijk te kunnen organiseren. Het programma stelt startups in staat hun business case tegen het licht te houden, hun propositie nader te onderzoeken en hierbij gebruik te maken van feedback van de markt. Dit alles met het doel om uiteindelijk een financieerbare business case te realiseren binnen een programma van tien weken. In Q1 van 2022 is op basis daarvan een pilot gestart met daarin ook twee Limburgse deelnemers die wij begeleiden. Op basis van de bevindingen volgt een verdere uitrol. Daarnaast hebben in 2021 onder onze begeleiding twee Limburgse MKB'ers deelgenomen aan het 'reguliere' IRP van de BOM.

Business Innovation Program Food. Met het Innovation Program - een activiteit onder het gezamenlijke ROM-project Voedselwaarde - begeleiden we ondernemers met een kansrijk idee bij de ontwikkeling van een business case rond de transitie naar een toekomstbestendig voedselsysteem. Na afloop zijn deelnemende bedrijven klaar voor een pilot of een eerste markt lancering. In 2021 hebben wij drie Limburgse MKB'ers naar dit programma toegeleid en hen ondersteund bij het doorlopen van het programma.

MedLim. Het met Medtronic en Imec ontwikkelde en georganiseerde incubatieprogramma voor de life sciences-sector is in het tweede kwartaal van 2021 succesvol afgerond. Er hebben zich 44 internationale startups aangemeld voor deze eerste editie. Daarvan zijn er negen geselecteerd die het programma succesvol hebben doorlopen. Met vier van de negen deelnemende startups bestaat nog intensief contact met het doel hen verder te verbinden aan de regio.

Euregionale Startup Arena. De Euregionale netwerkbeurs Limburg Leads vond 20 en 21 oktober 2021 plaats, live in het MECC in Maastricht. In samenwerking met onze Duitse partner NRW.BANK en onze Vlaamse partner LRM presenteerden we 38 Euregionale startups, onder andere aan mogelijke financiers.

Fieldlab Robotics (FLR). Het FLR in Roermond is het onafhankelijke kenniscentrum op het gebied van industriële robotisering in Limburg. LIOF is een van de partners en heeft meegeholpen aan de ontwikkeling van het FLR. Op 15 april 2021 is het FLR officieel geopend. Daarmee maakt het FLR ook onderdeel uit van het landelijk netwerk van circa 50 Smart Industry-fieldlabs.

Bijlage 4: Overzicht materiële onderwerpen LIOF naar SDG's en GRI

#	Materieel thema	Omschrijving	Gerelateerde SDG	Gerelateerde GRI (ntb)
1	Diversiteit en inclusie	Waarborgen en nastreven van D&I (intern en extern) D&I waarborgen en nastreven in de toepassing van onze instrumenten Bewustwording van unconscious bias	5, 10 & 16	GRI401-1 GRI405-1-b GRI405-2-a
2	Transitie Gezondheid	Health innovaties sneller naar de markt helpen Meer aandacht naar innovaties op gebied van preventie Meer aandacht naar innovaties op gebied van food & nutrition	2, 3 & 9	
3	Transitie Energie	Waterstof als duurzame, alternatieve energiedrager Verduurzaming van mobiliteitssector Inzicht creëren en aansporen tot actie op gebied van energie-efficiëntie	7, 11 & 13	GRI302-1 GRI302-4-a GRI305-1 GRI305-2
4	Transitie Circulariteit	Inzetten waar de potentie voor grondstoffenreductie het grootst is Financiering mogelijk maken voor circulaire ondernemers Circulaire innovatie ondersteunen Circulaire bedrijfsvoering stimuleren	6, 11, 12 & 13	GRI306-1-a GRI306-2-c GRI303-1-c GRI301-1 GRI301-2-a GRI301-1 GRI306-2-a GRI301-2-a GRI301-3-a
5	Transitie Digitalisering	Verbinden en versnellen van digitalisering op de voor Limburg kansrijke gebieden (digital health, smart manufacturing & supply chain, agrotech, E-commerce, smart services) Ondersteunen van ondernemers middels het digitale netwerk	2 & 9	
6	Maatschappelijk rendement	Duurzaam ondernemerschap in de regio aanjagen en kansen bieden Aanjagen van duurzaam concurrentievermogen en samenwerking Versterken van de ecosystemen en de samenwerking in Limburg en de Euregio License to operate: Middels onze instrumenten mede zorg dragen voor een aantrekkelijke en leefbare regio	8 & 9	GRI203-1
7	Financieel rendement	Instandhouden van vermogen LIOF als 'means to operate' Risicobereidheid en risicomanagement Aandeelhoudersinstructie volgen	8	GRI201-1-a

8	Economisch rendement	License to operate: het stimuleren van een duurzame regionale en Euregionale economie en innovatie: -Duurzame innovaties -Duurzame en verantwoorde investering -Investerings in de regio -Technologische ontwikkelingen en toegang voor de gemeenschap -Investerings en onderzoek	8 & 9	GRI203-1
9	Naleving wet- en regelgeving	Transparant en volledig informeren van relevante belanghebbenden Voldoen aan transparantiebenchmark Naleving van huidige en anticiperen toekomstige wet- en regelgeving en best practices (zoals impact reporting) Conformereren aan niet-verplichte (ethische) kaders (bv. kinderarbeid, moderne slavernij) Naleving Corporate Governance code 2016 Bescherming vertrouwelijke (klant)gegevens / data security of digitale veiligheid	16	GRI408-1-a GRI409-1-b GRI414-1-a GRI102-16-a GRI102-17-a GRI206-1 GRI418-1 GRI205-1
10	Versterken en onderhouden externe netwerken en samenwerking	Externe samenwerking extra aandacht geven na Corona en versterkt inzetten op ontsluiten en delen van kennis Structurele samenwerking nastreven met regionale, nationale en euregionale partners, ecosystemen en stakeholders	17	Eigen parameters: Omschrijving van groep stakeholders Data shiftLimburg (connecties gelegd) Euregionale partners Adviescommissies Aantal externe kennisdeals Aantal cofinancieringen Hoeveelheid georganiseerde netwerkevents
11	LIOF als voorbeeldfunctie	Maatschappelijke betrokkenheid LIOF & medewerkers: Intern delen en stimuleren van deelname aan maatschappelijk betrokken initiatieven Intern waarborgen en nastreven van gezonde medewerkers Practice what you preach op gebied van energietransitie, gezondheidstransitie, digitalisering, circulair ondernemen, D&I en maatschappelijk verantwoord ondernemen	16	GRI306-2-a GRI306-2-b GRI302-1 GRI302-4-a GRI302-3-a
12	Goed werkgeverschap	Waarborgen van werknemer welzijn en veiligheid Duurzame inzetbaarheid Versterken interne sociale cohesie (groei, Corona,...) Ontwikkeling van medewerkers in loopbaan binnen en buiten LIOF	3, 4 & 16	GRI403-6-b GRI403-6-a GRI404-2: a GRI403-1-a GRI403-4-a GRI403-5-a

13	Transparante informatievoorziening	Vooroplopen in reporting Kennis opdoen en ontsluiten Anticiperen op (toekomstige) regelgeving (CSRD) Financial reporting Maatschappelijke impact reporting	16	GRI102-24-b GRI102-25
14	Internationaliseren & Euregio	Versterken internationale economie Ontsluiten internationale kansen Stimuleren intensievere samenwerking in de Euregio	17	Eigen parameters (ntb): Aantal interreg projecten
15	Herstel post-corona economie	Corona getroffen bedrijven ondersteunen LIOF stabiel en sterk uit Corona laten komen (hybride werken)	x	

Bijlage 5: Classificatie kapitaalbelangen in beleggingsfondsen

Zoals vermeld in het Voorwoord heeft LIOF een verschil van inzicht met onze accountant over de interpretatie van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en daarom heeft onze accountant een verklaring met beperking verstrekt bij de Jaarrekening 2021. Het verschil van inzicht betreft de classificatie van de kapitaalbelangen in beleggingsfondsen. Volgens de accountant moeten deze als deelneming worden verwerkt, LIOF neemt de positie in dat deze als participatie moeten worden verwerkt. Onderstaand wordt de motivatie van LIOF nader toegelicht en de impact van het verwerken van deze kapitaalbelangen als deelneming.

Onder de participaties zijn kapitaalbelangen in investeringsfondsen opgenomen met een boekwaarde ultimo 2021 van € 10,3 miljoen. LIOF is van mening dat de kapitaalbelangen in beleggingsfondsen voldoen aan de criteria voor presentatie als participatie (in plaats van als deelneming) onder de Financiële vaste activa op basis van onder andere de volgende redenen:

- in de opinie van LIOF blijkt de beoogde exitstrategie voor deze belangen uit de betreffende fondsplannen. Er is sprake van een bepaalde verstrekings- en beheerperiode (er is geen sprake van open-end fondsen);
- de kapitaalbelangen worden conform de bepalingen in Titel 9 Boek 2 BW niet duurzaam aangehouden ten dienste van de eigen werkzaamheid. Er is geen intentie of verplichting tot het aanvullen van eventuele verliezen in deze fondsen;
- deze presentatie is consistent met zowel voorgaande jaren als met de presentatie van belangen in investeringsfondsen door de andere Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen.

Indien deze belangen in investeringsfondsen -tegen de bovenstaande argumenten in- als deelneming zouden worden verwerkt (en derhalve gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde) zou het effect als volgt zijn (in EUR 1.000, "+" is toename en "-" is afname):

	<u>Resultaat</u>	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Fin. vaste activa</u>
◦ Financiële vaste activa - deelneming			+7.441
◦ Financiële vaste activa - overige effecten			-10.293
◦ Resultaat deelnemingen	-1.758	-1.758	
◦ Dividendopbrengsten	-167	-167	
◦ Waardeverandering van overige effecten	+253	+253	
◦ Eigen vermogen correctie beginstand 2021		-1.180	
	-1.672	-2.852	-2.852

Colofon

Uitgave en coördinatie: N.V. LIOF

Aan de inhoud van deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Copyright 2022, N.V. LIOF

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van uitgever N.V. LIOF en andere auteursrechthebbenden.

Fotografie: Ron Wiersma, Maastricht

Fotografie cases: afkomstig van genoemde bedrijven.

Kantoor Maastricht

Wim Duisenbergplantsoen 27, 6221 SE

Postbus 1310, 6201 BH Maastricht

T+31 (0)43 328 02 80

Kantoor Venlo

Villa Flora

Villafloraweg 1, 5928 SZ Venlo

T +31 (0)43 328 02 80

www.liof.nl

www.liof.com

Publicatiedatum jaarverslag: 17 mei 2022

LIOF